

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

Αθήνα, Απρίλιος 2015

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, στο πλαίσιο της προσπάθειάς της για την καλύτερη ενημέρωση των κατοίκων εξωτερικού, εκδίδει επικαιροποιημένο τον Οδηγό Κατοίκων Εξωτερικού σε Φορολογικά και Τελωνειακά Θέματα.

Με την έκδοση αυτή διασφαλίζεται η ορθή και έγκαιρη εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των κατοίκων εξωτερικού στην Ελλάδα, διευκολύνονται στην άσκηση των δικαιωμάτων τους και επιτυγχάνεται η πληρέστερη πληροφόρηση των προσώπων που μετοικούν στην Ελλάδα ή εισέρχονται προσωρινά και δικαιούνται φορολογικές απαλλαγές.

Στον Οδηγό αυτό καταγράφονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε., με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, τα σημαντικότερα φορολογικά και τελωνειακά θέματα, και αναδεικνύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

Ευελπιστούμε ότι η έκδοση του παρόντος Οδηγού θα αποτελέσει χρήσιμο βοήθημα, κατά την διεκπεραίωση των υποθέσεων των ως άνω προσώπων από τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. και θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτησή τους και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τη Φορολογική Διοίκηση.

Επισημαίνουμε ότι η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων θα συνεχίσει την προσπάθειά της για την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των Ελλήνων της διασποράς, που αποτελούν ένα από τα πιο δυναμικά και παραγωγικά τμήματα του οικουμενικού Ελληνισμού και θα διατηρήσει συνεχή επικοινωνία μαζί τους, για τα θέματα που εμπíπτουν στους τομείς της αρμοδιότητάς της.

Η Γενική Γραμματέας

Κατερίνα Σαββαΐδου

- Σύνταξη Περιεχομένου:

1. Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης
2. Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης
3. Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (Δ.Ο.Σ.)
4. Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών

- Επιμέλεια έκδοσης:

Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Ανθρώπινου Δυναμικού

Διεύθυνση Οργάνωσης

Τμήμα Δ' – Υποθέσεων Πολιτών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	7
Ι. ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	7
Α. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	7
1. Ποιοι είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος;	7
2. Πού υποβάλλεται η δήλωση;	7
3. Πώς και πότε υποβάλλεται η δήλωση;	8
4. Υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης της δήλωσης;	8
5. Σε ποιο εισόδημα επιβάλλεται φόρος;	8
6. Επιβάλλεται φόρος βάσει αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών ή δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων;	8
7. Πώς δικαιολογείται τυχόν διαφορά πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματος, καθώς και η αγορά περιουσιακών στοιχείων;	9
8. Πώς καταβάλλεται ο φόρος;	9
9. Πόσες και ποιες είναι οι κατηγορίες εισοδημάτων;	9
10. Ποιες είναι οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος;	10
11. Υπάρχουν εισοδήματα που φορολογούνται αυτοτελώς;	11
12. Υπάρχει υποχρέωση υποβολής δικαιολογητικών σύμφωνα με την ΠΟΛ.1136/10.06.2013;	11
13. Υπάρχει διαδικασία μεταβολής της κατοικίας ή διαμονής;	11
14. Υπάρχει διαδικασία μεταβολής της φορολογικής κατοικίας μετά την 01-01-2014; ...	12
Β. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	14
1. Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.....	14
2. Φορολογία εισοδήματος από μερίσματα που αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα	14
3. Φορολογία εισοδήματος από τόκους και δικαιώματα που αποκτώνται από νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα	15

4. Φορολογία εισοδήματος από ακίνητη περιουσία από αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα	15
5. Φορολογία εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα	16
II. ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	17
III. ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	19
Α. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ - ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	19
1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	19
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ.....	21
3. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ.....	23
4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ – ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	24
Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	26
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.....	30
1. Φυσικά πρόσωπα	30
2. Νομικά πρόσωπα	31
IV. ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.....	32
V. ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.)	34
VI. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ. ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	36
Α. ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ. - ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	36
Β. ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	37
1. ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	37
2. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	42
3. ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	42
VII. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΗΝ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ.....	44
Α. Αποδεικτικό Ενημερότητας:.....	44

B. Εξόφληση τίτλων πληρωμής:	46
B1. Δ.Ο.Υ	46
B2. Τελωνεία.....	47
Γ. Εξόφληση των οφειλών προς το δημόσιο:	48
1. Φορολογικές Οφειλές	48
2.Τελωνειακές Οφειλές	50
Δ. Αμοιβαία συνδρομή στην είσπραξη:	51
VIII. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ	52
Α. ΘΕΜΑΤΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ	52
1. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	52
2. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ	52
Β. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	52
1. Ετήσια τέλη κυκλοφορίας επιβατικών ΙΧ αυτοκινήτων	52
2. Προθεσμία εμπρόθεσμης καταβολής τελών κυκλοφορίας και πρόστιμα για εκπρόθεσμη καταβολή.....	55
3. Ακινήσια αυτοκινήτων.....	55
4. Πού και πώς καταβάλλονται τα τέλη κυκλοφορίας;.....	55
IX. ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	56
1. ΠΟΤΕ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗ - ΑΙΤΗΜΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ....	56
2. ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ	57
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	58
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΜΕΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η' ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ	58
Α. ΜΕΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ	58
1. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.....	58
2. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΦΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	58
3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ.....	59
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	60

B. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	61
1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	61
2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	62
Γ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	63
1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	63
2. ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ.....	65
3. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ.....	68
4. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	68
5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	69
Δ. ΑΤΕΛΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ	71
1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	71
2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	71
3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΤΕΛΕΙΑΣ	71
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	71
5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	71
Ε. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ / ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ.....	72
1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.....	72
2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	72
3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	73
4. ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	74
ΣΤ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΤΕΛΕΙΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ.....	74
Ζ. ΡΕΥΣΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ.....	75

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ι. ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Α. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

1. Ποιοι είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος;

Υπόχρεοι για υποβολή δήλωσης (Ε1) είναι οι κάτοικοι εξωτερικού μόνο όταν αποκτούν πραγματικό εισόδημα, φορολογούμενο με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλίμακας ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενο, από πηγές Ελλάδας. Αντιθέτως, ένας κάτοικος εξωτερικού που διαθέτει π.χ. δευτερεύουσα κατοικία/επιβατικό αυτοκίνητο στην Ελλάδα ή προβαίνει σε αγορά ακινήτου/αυτοκινήτου στην Ελλάδα, εφόσον δεν αποκτά πραγματικό εισόδημα στη χώρα μας, δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

2. Πού υποβάλλεται η δήλωση;

- Όσοι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, υποβάλλουν τη δήλωσή τους στη Δ.Ο.Υ. στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η διεύθυνση της έδρας της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

- Όσοι έχουν ορίσει φορολογικό εκπρόσωπο που υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε Δ.Ο.Υ. του Νομού Αττικής ή διαθέτουν ταχυδρομική δ/νση όπου διαμένουν προσωρινά που υπάγεται σε Δ.Ο.Υ. της περιοχής του Νομού Αττικής, υποβάλλουν τη δήλωσή τους στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού.

- Όσοι έχουν ορίσει φορολογικό εκπρόσωπο που υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε Δ.Ο.Υ. εκτός του Νομού Αττικής ή διαθέτουν ταχυδρομική δ/νση όπου διαμένουν προσωρινά που υπάγεται σε Δ.Ο.Υ. εκτός της περιοχής του Νομού Αττικής, υποβάλλουν τη δήλωσή τους στη Δ.Ο.Υ. της πρωτεύουσας του νομού.

- Εάν στην πρωτεύουσα ενός νομού λειτουργούν περισσότερες Δ.Ο.Υ., αρμόδια για την υποβολή της δήλωσης είναι η Α΄ Δ.Ο.Υ. του νομού, εκτός του νομού Θεσσαλονίκης όπου αρμόδια είναι η Δ΄ Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης.

- Όσοι έχουν ορίσει φορολογικό εκπρόσωπο που υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε Δ.Ο.Υ. των νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων, υποβάλλουν τη δήλωσή τους στη Δ.Ο.Υ. που υπάγεται ο φορολογικός εκπρόσωπος. Εάν διαθέτουν ταχυδρομική διεύθυνση όπου διαμένουν προσωρινά που υπάγεται σε Δ.Ο.Υ. αυτών των νομών, υποβάλλουν τη δήλωσή τους στη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγονται.

3. Πώς και πότε υποβάλλεται η δήλωση;

- Οι ετήσιες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά και σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε έγχαρτη μορφή (π.χ. λόγω θανάτου).

- Ο χρόνος υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος είναι το χρονικό διάστημα μέχρι και την 30η Απριλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2014 η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από την 01 Φεβρουαρίου μέχρι και την 30η Ιουνίου 2015.

- Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αποβιώσει ή μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται από τους κατά περίπτωση υπόχρεους, καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους. Για παράδειγμα, εάν ένας φορολογούμενος απεβίωσε στις 25/9/2014 η οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η οποία θα περιλαμβάνει τα εισοδήματα που απέκτησε από 01/01/2014 έως 25/09/2014, θα μπορεί να υποβληθεί από τους κληρονόμους του μέχρι και τις 31/12/2015.

4. Υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης της δήλωσης;

- Τροποποιητική δήλωση, λόγω λάθους ή παράλειψης, υποβάλλεται οποτεδήποτε, όχι όμως μετά την έκδοση εντολής ελέγχου από τη Φορολογική Διοίκηση ή την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έλεγχο της αρχικής δήλωσης.

- Οι τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά για το φορολογικό έτος 2014.

5. Σε ποιο εισόδημα επιβάλλεται φόρος;

Ο φόρος επιβάλλεται μόνο στο εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και όχι στο εισόδημα που προκύπτει στο εξωτερικό.

6. Επιβάλλεται φόρος βάσει αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών ή δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων;

Ο φορολογούμενος υπόκειται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία, εφόσον αποκτά πραγματικό εισόδημα στην Ελλάδα.

7. Πώς δικαιολογείται τυχόν διαφορά πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματος, καθώς και η αγορά περιουσιακών στοιχείων;

- Με πραγματικά εισοδήματα που αποκτήθηκαν από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του στην Ελλάδα και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο.

- Με χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα στην Ελλάδα.

- Με χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων στην Ελλάδα.

- Με εισαγωγή συναλλάγματος για το οποίο δεν απαιτείται δικαιολόγηση της απόκτησής του για πρόσωπα: α) που είναι φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού, β) που είχαν διαμείνει 3 τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε 2 χρόνια από τη μετοικεσία τους, γ) που είχαν διαμείνει 5 τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομά τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τραπεζικό λογαριασμό ανοιγμένο σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ ή σε υποκατάστημα ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους γενικά μέσα σε ένα (1) χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα, χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή.

- Με δάνεια που έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία, στην Ελλάδα.

- Με δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών στην Ελλάδα για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

- Με ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο στην Ελλάδα.

8. Πώς καταβάλλεται ο φόρος;

Ο φόρος καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις.

9. Πόσες και ποιες είναι οι κατηγορίες εισοδημάτων;

Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες εισοδημάτων στην Ελλάδα: **α)** το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, **β)** το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, **γ)** το εισόδημα από κεφάλαιο (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα, ακίνητη περιουσία) και **δ)** το εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου (π.χ. μετοχές, μερίδια ή μερίδες σε προσωπικές εταιρείες, κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια ή εταιρικά ομόλογα, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα).

10. Ποιες είναι οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος;

α) Το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις υποβάλλεται σε φόρο, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (Ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)
≤ 25.000	22%
25.000,01 έως και 42.000	32%
> 42.000	42%

Επισημαίνεται ότι οι κάτοικοι εξωτερικού δεν δικαιούνται τις μειώσεις φόρου στην Ελλάδα για το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, εκτός εάν διατηρούν τη φορολογική τους κατοικία σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και α) τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) του παγκόσμιου εισοδήματος τους αποκτάται στην Ελλάδα ή β) αποδεικνύουν ότι το φορολογητέο εισόδημα τους είναι τόσο χαμηλό ώστε θα δικαιούνταν της μείωσης του φόρου δυνάμει της φορολογικής νομοθεσίας του κράτους της κατοικίας τους.

β) Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 50.000	26%
> 50.000	33%

Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%).

γ) Το εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων υποβάλλεται σε φορολόγηση βάσει της παρακάτω κλίμακας:

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 12.000	11%
> 12.000	33%

11. Υπάρχουν εισοδήματα που φορολογούνται αυτοτελώς;

- Ορισμένα εισοδήματα που προκύπτουν στην Ελλάδα φορολογούνται αυτοτελώς, ως εξής: α) μερίσματα (10%), β) τόκοι (15% - απαλλαγή για τόκους ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου και για τόκους ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας), γ) δικαιώματα (20%) και δ) υπεραξία μεταβίβασης τίτλων (15% - απαλλαγή για φορολογικούς κατοίκους σε κράτη με τα οποία η Ελλάδα έχει συνάψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος εφόσον προσκομίσουν πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας).

- Τα ανωτέρω εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος που έχει συνάψει η Ελλάδα.

12. Υπάρχει υποχρέωση υποβολής δικαιολογητικών σύμφωνα με την ΠΟΛ.1136/10.06.2013;

Από το φορολογικό έτος 2014 και εφεξής οι κάτοικοι εξωτερικού που αποκτούν πραγματικό εισόδημα στην Ελλάδα δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν δικαιολογητικά στη Δ.Ο.Υ. όπου υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος ως κάτοικοι αλλοδαπής, προκειμένου να αποδείξουν ότι είναι όντως κάτοικοι εξωτερικού.

13. Υπάρχει διαδικασία μεταβολής της κατοικίας ή διαμονής;

Για τους φορολογούμενους που εγκαταστάθηκαν στο εξωτερικό έως τις 31.12.2013, έχουν δοθεί οδηγίες με την ΠΟΛ.1177/14.07.2014.

Ειδικότερα, όσοι φορολογούμενοι δεν θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας κατά τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας και προκειμένου να διενεργηθεί η μεταβολή της κατοικίας τους, πρέπει να προσκομίσουν:

- πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας ή
- αντίγραφο της εκκαθάρισης της δήλωσης Φ.Ε. ή
- ελλείψει εκκαθάρισης, αντίγραφο της δήλωσης Φ.Ε..
- Σε περίπτωση αδυναμίας προσκόμισης των προηγούμενων, προσκομίζεται βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή από την οποία να προκύπτει η κατοικία του φορολογούμενου.

14. Υπάρχει διαδικασία μεταβολής της φορολογικής κατοικίας μετά την 01-01-2014;

Για τους φορολογούμενους που επιθυμούν να μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στο εξωτερικό μετά την 01.01.2014, έχουν δοθεί οδηγίες με την ΠΟΛ.1058/18.03.2015.

Ειδικότερα, τα φυσικά πρόσωπα που δεν θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, κατά τις διατάξεις της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οφείλουν να υποβάλουν, το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του **πρώτου δεκαήμερου του μηνός Μαρτίου** του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος αναχώρησης, στο Τμήμα ή Γραφείο Συμμόρφωσης & Σχέσεων με τους Φορολογουμένους της Δ.Ο.Υ. όπου είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ως φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας: αίτηση (έντυπο Μ0) με συνημμένα τα έντυπα Μ1 και Μ7 συμπληρωμένα, όπως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, καθώς και έγγραφη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής τους, για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου τους στην Ελλάδα. Παράλληλα, εφόσον διαθέτουν, συνυποβάλλουν και τα σχετικά δικαιολογητικά όπως περιγράφονται κατωτέρω. Εξαιρετικά, για όσους επιθυμούν να μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στο εξωτερικό το **φορολογικό έτος 2014**, ως προθεσμία υποβολής των εντύπων Μ0-Μ1-Μ7 ορίζεται η τελευταία εργάσιμη ημέρα του **πρώτου δεκαήμερου του μηνός Μαΐου 2015**.

Τα προαναφερθέντα φυσικά πρόσωπα οφείλουν να προσκομίσουν, το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του **πρώτου δεκαήμερου του μηνός Σεπτεμβρίου** του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος αναχώρησης, στο ως άνω Τμήμα ή Γραφείο της Δ.Ο.Υ.:

- Βεβαίωση φορολογικής κατοικίας από την αρμόδια φορολογική αρχή του κράτους όπου δηλώνουν φορολογικοί κάτοικοι, από την οποία να προκύπτει ότι είναι φορολογικοί κάτοικοι αυτού του κράτους. Εάν οι φορολογούμενοι έχουν εγκατασταθεί σε κράτος με το οποίο υφίσταται Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (στο εξής ΣΑΔΦΕ) και εφόσον αποκτούν εισόδημα στη χώρα μας, μπορούν να προσκομίσουν, αντί της βεβαίωσης, την προβλεπόμενη Αίτηση για την Εφαρμογή της ΣΑΔΦΕ όπου είναι ενσωματωμένο το πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας (δίγλωσσα έντυπα) ή

- αντίγραφο της εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που υπέβαλαν στο άλλο κράτος ή

- ελλείψει εκκαθάρισης, αντίγραφο της σχετικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματός τους.

- Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση κάποιων από τα ανωτέρω δικαιολογητικά από την αρμόδια φορολογική αρχή, τότε απαιτείται βεβαίωση από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική ή άλλη αναγνωρισμένη αρχή με την οποία θα αποδεικνύεται ο ισχυρός δεσμός (κέντρο ζωτικών συμφερόντων) του φυσικού προσώπου με το άλλο κράτος.

Σε περίπτωση που φορολογούμενος, ο οποίος έχει υποβάλει τα έντυπα (Μ0-Μ1-Μ7) και προσκομίζει, εμπροθέσμως, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, θεωρηθεί **φορολογικός κάτοικος εξωτερικού**, τα εν λόγω έντυπα (Μ0-Μ1-Μ7) προωθούνται, μαζί με την έγγραφη δήλωση για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου και τη σχετική έγκριση, στο Τμήμα ή Γραφείο Διοικητικής & Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ., προκειμένου να καταχωρισθούν στο υποσύστημα Μητρώου οι σχετικές μεταβολές. Η βεβαίωση μεταβολής θα αποστέλλεται από το Τμήμα ή Γραφείο Διοικητικής & Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ., ταχυδρομικώς, στο φορολογικό εκπρόσωπο. Ο φορολογούμενος, εφόσον είναι υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, δύναται να την υποβάλει ως φορολογικός κάτοικος εξωτερικού το αργότερο μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους που ακολουθεί το έτος αναχώρησης (π.χ. όσοι μετέβαλαν τη φορολογική τους κατοικία για το φορολογικό έτος 2014 μπορούν να υποβάλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα το αργότερο έως τις 31.12.2015).

Β. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

1. Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (με διπλογραφικά βιβλία) που έχουν συσταθεί στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και είτε διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, είτε θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, φορολογούνται με συντελεστή 26%. Σε περίπτωση που τα ως άνω νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τηρούν απλογραφικά βιβλία, τα κέρδη τους φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Φορολογητέο Εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 50.000	26%
> 50.000	33%

2. Φορολογία εισοδήματος από μερίσματα που αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα

Στα κέρδη που διανέμουν τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με διπλογραφικά βιβλία σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή 10%, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 63 του ν.4172/2013, με τις οποίες προβλέπεται απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου στα ενδοομιλικά μερίσματα εφόσον πληρούνται οι οριζόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις (ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής, ελάχιστη περίοδος διακράτησης, κλπ.). Με την παρακράτηση του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τα ως άνω πρόσωπα. Σε περίπτωση, ωστόσο, που τα πρόσωπα αυτά είναι κάτοικοι κράτους με το οποίο υπάρχει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Σ.Α.Δ.Φ.), θα έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα από τη διμερή σύμβαση, λόγω αυξημένης τυπικής ισχύος.

Επισημαίνεται, ότι στα κέρδη που εξάγει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής εταιρείας προς το κεντρικό της στην αλλοδαπή δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου 10%, καθόσον το υποκατάστημα, το οποίο στερείται νομικής προσωπικότητας, δεν αποτελεί ίδιο νομικό πρόσωπο αλλά ταυτίζεται με το κεντρικό του και ως εκ τούτου δεν νοείται διανομή κερδών στο ίδιο νομικό πρόσωπο.

3. Φορολογία εισοδήματος από τόκους και δικαιώματα που αποκτώνται από νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα

Στα εισοδήματα από τόκους και δικαιώματα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες τα οποία δεν έχουν φορολογική κατοικία και δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15% και 20%, αντίστοιχα. Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τα ως άνω πρόσωπα.

Ειδικά, το εισόδημα από τόκους κρατικών ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν τα ως άνω νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα τα ανωτέρω.

Σε περίπτωση που τα πιο πάνω πρόσωπα είναι κάτοικοι κράτους με το οποίο υπάρχει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Σ.Α.Δ.Φ.), θα έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα από τη διμερή σύμβαση, λόγω αυξημένης τυπικής ισχύος.

4. Φορολογία εισοδήματος από ακίνητη περιουσία από αποκτούν τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες χωρίς φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα

Για το εισόδημα από ακίνητη περιουσία που αποκτούν τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που είναι κάτοικοι χωρών με τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει Σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας εφαρμογή θα έχουν οι διατάξεις της αντίστοιχης Σύμβασης που ισχύει. Έτσι, ακόμα και όταν το εισόδημα από ακίνητα χαρακτηρίζεται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα με βάση την εσωτερική νομοθεσία της χώρας πηγής του εισοδήματος, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Ελλάδας, το εισόδημα από ακίνητα εξακολουθεί να φορολογείται στην χώρα πηγής (Ελλάδα), όπως ορίζει το εσωτερικό δίκαιο, σύμφωνα με το αντίστοιχο άρθρο περί εισοδήματος από ακίνητη περιουσία των ΣΑΔΦ (συνήθως το άρθρο 6 των εν λόγω συμβάσεων) και το άρθρο περί φορολόγησης κερδών επιχειρήσεων (συνήθως το άρθρο 7 των εν λόγω συμβάσεων), χωρίς να εξετάζεται αν υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση του αλλοδαπού δικαιούχου στην Ελλάδα ή όχι.

Στην περίπτωση, ωστόσο, που αλλοδαπός δικαιούχος νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είναι κάτοικος χώρας με την οποία η Ελλάδα δεν έχει σε ισχύ σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας, τότε ο εν λόγω αλλοδαπός αποκτά εκ της εκμεταλλεύσεως του ακινήτου μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4172/2013.

Και στις δυο παραπάνω περιπτώσεις ο αλλοδαπός δικαιούχος για το εισόδημά του αυτό φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 και 58 του ν.4172/2013 και για το σκοπό αυτό υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με τις διατάξεις του άρθρου 68 του ίδιου ως άνω νόμου.

5. Φορολογία εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα δεν υπόκεινται σε φόρο στην Ελλάδα για το εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης εκτός αν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και το προϊόν της μεταβίβασης μπορεί να αποδοθεί στη μόνιμη εγκατάσταση.

II. ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η Ελλάδα διαθέτει ένα ευρύ δίκτυο ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ με άλλα κράτη. Τις ευεργετικές διατάξεις της οικείας ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ επικαλείται ο κάτοικος εξωτερικού, σχετικά με τα εισοδήματά του ή την ωφέλεια που αποκτά από πηγές Ελλάδας, ενώπιον της αρμόδιας ελληνικής φορολογικής αρχής.

Ειδικότερα:

Για να έχουν εφαρμογή οι ευεργετικές διατάξεις της αντίστοιχης Σύμβασης Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας, ο πραγματικός δικαιούχος του εισοδήματος υποβάλλει με τη δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. την Α Ι Τ Η Σ Η ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ (C L A I M FOR THE APPLICATION OF THE DOUBLE TAXATION CONVENTION BETWEEN GREECE AND) η οποία κατά τη στιγμή της δήλωσης πρέπει να είναι ήδη δεόντως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον ίδιο, καθώς και συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από την αρμόδια αλλοδαπή φορολογική αρχή, η οποία πιστοποιεί ότι το πρόσωπο αυτό είναι κάτοικος του άλλου αυτού κράτους, κατά την έννοια της οικείας Σύμβασης Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο κάτοικος εξωτερικού αιτείται την επιστροφή παρακρατηθέντος φόρου πρέπει να προσκομίσει στη **Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων – Τμήμα Α΄ (Καραγεώργη Σερβίας 8 – 101 84 ΑΘΗΝΑ)** την ΕΤΗΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ANNUAL CLAIM TO REFUND OF INCOME TAX), δεόντως συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον ίδιο. Η ΑΙΤΗΣΗ αυτή υποβάλλεται συμπληρωμένη, υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από την αρμόδια αλλοδαπή φορολογική αρχή, η οποία, λαμβάνοντας γνώση της ΑΙΤΗΣΗΣ του φορολογικού κατοίκου της σχετικά με επιστροφή παρακρατηθέντος ελληνικού φόρου για εισόδημα που αυτός απέκτησε από πηγές Ελλάδας, πιστοποιεί ότι το πρόσωπο αυτό είναι / ήταν

για την αντίστοιχη χρήση κάτοικος του άλλου αυτού κράτους, κατά την έννοια της οικείας Σύμβασης Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας.

Τέλος, σχετικά με την εφαρμογή των ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ στα εισοδήματα από συντάξεις, παραπέμπουμε και στην με αριθμό 1128/2006 ΠΟΛΥΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ (www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/ddos) βρίσκονται αναρτημένα μεταξύ άλλων:

- Τα **κείμενα των Συμβάσεων Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας**, που έχει συνάψει η Ελλάδα με άλλα Κράτη (στην ελληνική και στην αγγλική ή/και γαλλική γλώσσα)
- Τα **ΕΝΤΥΠΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ** (μεταξύ αυτών : **ΕΝΤΥΠΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΕΝΤΥΠΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ**, τα οποία ενδιαφέρουν τους κατοίκους εξωτερικού).
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες** σχετικά με διεθνή φορολογικά ζητήματα της άμεσης φορολογίας

III. ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

A. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ - ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Τα θέματα της φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών ρυθμίζονται από τον Κώδικα, ο οποίος έχει κυρωθεί με το **ν.2961/2001**, όπως έχει τροποποιηθεί μέχρι σήμερα και ισχύει.

1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΕΩΝ, ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

Κάθε περιουσιακό στοιχείο που μεταβιβάζεται με δωρεά ή γονική παροχή, ανεξάρτητα αν συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, υποβάλλεται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται επί της αξίας που έχει αυτό κατά το χρόνο της δωρεάς ή της γονικής παροχής, είτε πρόκειται για κινητά είτε για ακίνητα. Όσον αφορά στα ακίνητα, η αξία τους προσδιορίζεται με το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού ή λαμβάνεται υπόψη η αγοραία αξία, σε περίπτωση που το ακίνητο βρίσκεται σε περιοχή που δεν έχει ενταχθεί στο αντικειμενικό σύστημα.

Σε φόρο δωρεάς ή γονικής παροχής υποβάλλεται:

- κάθε περιουσιακό στοιχείο που βρίσκεται στην Ελλάδα, κινητό ή ακίνητο, ενσώματο ή ασώματο (δικαιώματα, απαιτήσεις κλπ.) και δωρίζεται,
- η κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή, ανήκει σε Έλληνα υπήκοο και δωρίζεται,
- η κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή, ανήκει σε αλλοδαπό και δωρίζεται σε ημεδαπό ή αλλοδαπό κάτοικο Ελλάδας.

Υπόχρεος σε φόρο – Χρόνος Φορολογίας

Υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο δωρεοδόχος ή ο αποδέκτης της γονικής παροχής.

Χρόνος φορολογίας είναι κατά κανόνα ο χρόνος κατάρτισης του δωρητηρίου συμβολαίου. Όταν όμως πρόκειται για δωρεά ή γονική παροχή κινητών, για την οποία δεν καταρτίζεται έγγραφο, χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος παράδοσης των κινητών πραγμάτων.

Κατ' εξαίρεση ο χρόνος φορολογίας μετατίθεται σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο είτε αυτοδίκαια είτε με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., στις περιπτώσεις που προβλέπει ειδικά ο νόμος (επιδικία, αναβλητική αίρεση κλπ.).

Υπόχρεος σε δήλωση – Προθεσμία υποβολής

Η δήλωση φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής υποβάλλεται στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του δωρητή σε έντυπο που παρέχεται από την υπηρεσία.

Σε περίπτωση που για τη δωρεά ή τη γονική παροχή συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, η δήλωση υποβάλλεται σε 2 αντίτυπα (πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου) και από τους δύο συμβαλλομένους (δωρητή και δωρεοδόχο).

Σε περίπτωση άτυπης δωρεάς ή γονικής παροχής, δηλαδή όταν δεν συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, η δήλωση υποβάλλεται μόνο από το δωρεοδόχο σε 1 αντίτυπο, μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς ή της γονικής παροχής.

Απαλλαγές από το φόρο δωρεών

Δεν οφείλεται φόρος δωρεάς (μεταξύ των άλλων):

- Για τις δωρεές χρηματικών ποσών ή άλλων κινητών περιουσιακών στοιχείων από ανώνυμους και μη δωρητές, εφόσον οι δωρεές αυτές διοργανώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο με την πρωτοβουλία φορέων για σκοπούς αποδεδειγμένα φιλανθρωπικούς.
- Για τα βοηθήματα που καταβάλλονται λόγω θανάτου του ασφαλιζόμενου από ασφαλιστικά ταμεία ή ασφαλιστικούς οργανισμούς στη χήρα, τα τέκνα, τους γονείς και τις άγαμες αδελφές του κληρονομούμενου.
- Για τη χωρίς αντάλλαγμα παραχώρηση κινητών ή ακινήτων από το Δημόσιο, δήμους, κοινότητες ή ν.π.δ.δ. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

Περιουσία που υποβάλλεται σε φόρο

Σε φόρο κληρονομιάς υποβάλλεται:

- κάθε περιουσιακό στοιχείο που κληρονομείται και βρίσκεται στην Ελλάδα κατά το χρόνο θανάτου, κινητό ή ακίνητο, ενσώματο ή ασώματο (δικαιώματα, απαιτήσεις κλπ.),
- η κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή, ανήκε σε Έλληνα υπήκοο και κληρονομείται,
- η κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή, ανήκε σε αλλοδαπό, που είχε την κατοικία του στην Ελλάδα, και κληρονομείται.

Υπόχρεος σε φόρο – Χρόνος φορολογίας

Υπόχρεος σε φόρο είναι ο κληρονόμος ή κληροδόχος, ανάλογα με την καθαρή αξία της κληρονομικής μερίδας και της συγγενικής του σχέσης προς τον κληρονομούμενο.

Χρόνος φορολογίας είναι, κατά κανόνα, ο χρόνος θανάτου του κληρονομούμενου.

Κατ' εξαίρεση ο χρόνος φορολογίας μετατίθεται σε μεταγενέστερο του θανάτου χρονικό σημείο είτε αυτοδίκαια είτε με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος (επιδικία, αναβλητική αίρεση κλπ).

Υπόχρεος σε δήλωση – Προθεσμία υποβολής

Υπόχρεος για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης είναι ο κληρονόμος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του.

Η δήλωση υποβάλλεται σε έντυπο που χορηγείται από την υπηρεσία, σε 1 αντίτυπο, μέσα σε έξι (6) μήνες, αν ο κληρονομούμενος πέθανε στην Ελλάδα, ή μέσα σε ένα χρόνο, αν ο κληρονομούμενος ή οι κληρονόμοι ή οι κληροδόχοι του διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου στην αλλοδαπή. Στην τελευταία περίπτωση, αν τα περιουσιακά στοιχεία περιέλθουν στον κληρονόμο πριν την παρέλευση του έτους, η δήλωση υποβάλλεται σε 6 μήνες από τότε που του περιήλθαν αυτά.

Η προθεσμία αρχίζει από το θάνατο του κληρονομούμενου ή από τη δημοσίευση της διαθήκης, για τους εκ διαθήκης κληρονόμους. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί για 3 μήνες κατ ανώτατο όριο, με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι.

Αρμόδιος για την παραλαβή της δήλωσης φόρου κληρονομιάς είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του κληρονομούμενου ή της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού, αν ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος της αλλοδαπής. Αν όμως ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή αλλά απεβίωσε στην Ελλάδα, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. του τόπου θανάτου.

Έκπτωση Χρεών

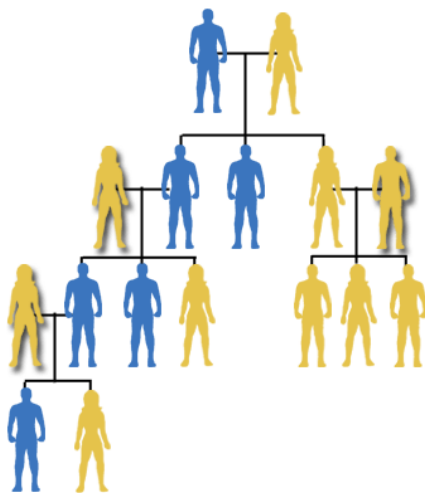
Από την αξία της κληρονομιαίας περιουσίας και κατ' αναλογία από κάθε μερίδα (εφόσον δεν ορίστηκε διαφορετικά από το διαθέτη) εκπίπτουν υποχρεωτικά:

- τα χρέη του κληρονομούμενου, που είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα και υφίστανται νόμιμα κατά το χρόνο του θανάτου του, τα οποία αποδεικνύονται είτε από δημόσια έγγραφα προγενέστερα του θανάτου είτε από ιδιωτικά έγγραφα, που απέκτησαν βέβαιη χρονολογία πριν από το θάνατο.

- τα χρέη του κληρονομούμενου από φόρους τέλη ή άλλα δικαιώματα προς το Δημόσιο, δήμους και κοινότητες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

- τα χρέη από νοσήλια που ανάγονται στους τελευταίους έξι μήνες της ασθένειας του κληρονομούμενου και υφίστανται κατά το θάνατο αυτού.

Επίσης μπορεί να εκπέσει και κάθε άλλο χρέος του κληρονομούμενου, εφόσον ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. πεισθεί αιτιολογημένα για την ύπαρξη και το ύψος του.

Έκπτωση φόρου αλλοδαπής

Αν ο κληρονομούμενος άφησε κληρονομιαία κινητή περιουσία σε ένα ή περισσότερα κράτη της αλλοδαπής, για την οποία οι κληρονόμοι, σύμφωνα με την ισχύουσα στο ξένο κράτος νομοθεσία, κατέβαλαν φόρο κληρονομιάς ή βεβαιώθηκε σε βάρος τους φόρος κληρονομιάς, ο φόρος αυτός εκπίπτει από το φόρο που προκύπτει στην Ελλάδα για το σύνολο της κληρονομιαίας περιουσίας και μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί στην αξία της κινητής περιουσίας που βρίσκεται σε καθένα από τα κράτη της αλλοδαπής.

Απαλλαγές από το φόρο κληρονομιάς

Δεν οφείλεται φόρος κληρονομιάς (μεταξύ των άλλων):

- Για τραπεζική κατάθεση σε κοινό λογαριασμό ελληνικής τράπεζας (joint account).
- Για ποσό 400.000 ευρώ ανά δικαιούχο, εφόσον δικαιούχοι είναι σύζυγος και ανήλικα τέκνα του κληρονομούμενου, με αντίστοιχο περιορισμό των κλιμακίων της κλίμακας της Α' κατηγορίας. (Η απαλλαγή για τον επιζώντα σύζυγο παρέχεται, εφόσον η έγγαμη συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον 5 ετών).
- Για τα περιουσιακά στοιχεία που είχαν περιέλθει στον κληρονομούμενο αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής από τους γονείς αυτού και κληρονομούνται από αυτούς.
- Για την κινητή περιουσία που βρίσκεται στην αλλοδαπή και ανήκε σε Έλληνα υπήκοο, που ήταν εγκατεστημένος σε αυτή για 10 τουλάχιστον συναπτά έτη. Δεν περιλαμβάνονται στην απαλλαγή αυτή περιουσίες δημόσιων υπαλλήλων, στρατιωτικών και υπαλλήλων επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εγκαταστάθηκαν στην αλλοδαπή λόγω της ιδιότητάς τους.

3. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Όταν αποκτάται με γονική παροχή από ενήλικο τέκνο ή με κληρονομιά από σύζυγο και τέκνο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα:

α) κατοικία, δεν υπόκειται σε φόρο αξία μέχρι 200.000 ευρώ για κάθε άγαμο δικαιούχο και μέχρι 250.000 ευρώ για έγγαμο, διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχει την επιμέλεια των τέκνων του, προσαυξανόμενη, κατά 25.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα και κατά 30.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα του. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης και ενός αποθηκευτικού χώρου, επιφανείας εκάστου 20 τ.μ.

β) οικόπεδο, δεν υπόκειται σε φόρο αξία μέχρι 50.000 ευρώ για άγαμο δικαιούχο και μέχρι 100.000 ευρώ για έγγαμο, διαζευγμένο ή χήρο ή άγαμο γονέα, που έχει την επιμέλεια των τέκνων του, προσαυξανόμενη κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα και κατά 15.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα του.

Για τη χορήγηση της πιο πάνω απαλλαγής, απαιτείται να μην υπάρχει άλλο ακίνητο που να πληροί τις στεγαστικές ανάγκες του δικαιούχου.

4. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ – ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Οι φορολογούμενοι κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες με βάση τη συγγενική σχέση του κληρονόμου προς τον κληρονομούμενο και του δωρεοδόχου προς το δωρητή.

Στην Α' κατηγορία υπάγονται ο σύζυγος ή το πρόσωπο που είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης (εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο ετών), τα τέκνα, οι γονείς, τα εγγόνια και οι παππούδες-γιαγιάδες. Στη Β' κατηγορία υπάγονται οι αδελφοί, τα δισέγγονα, οι παππούδες-προπαππούδες, οι συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου, οι πατριοί-μητρίες, τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, τα τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπροί-νύφες) και οι ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθεροί-πεθερές). Στη Γ' κατηγορία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενής του κληρονομούμενου ή εξωτικός.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Κλιμάκια	Συντελ. κλιμακίου	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Κλιμάκια	Συντελ. κλιμακίου	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ΄

Κλιμάκια	Συντελ. κλιμακίου	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
6.000	---	---	6.000	---
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

Ο φόρος μειώνεται κατά 10%, όταν πρόκειται για κληρονόμο, δωρεοδόχο ή τέκνο με αναπηρία 67% και άνω.

Ο φόρος που προκύπτει με βάση τη δήλωση καταβάλλεται κατά κανόνα σε 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 ευρώ, πλην της τελευταίας. Σε περίπτωση που καταβληθεί εφάπαξ ολόκληρο το ποσό του φόρου μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης (εφόσον αυτό είναι πάνω από 500 ευρώ και δεν προβλέπεται από το νόμο η άμεση καταβολή του φόρου), παρέχεται έκπτωση 5%.

Απαγορεύεται να καταρτισθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο που μεταβιβάζει την κυριότητα ή συνιστά εμπράγματα δικαιώματα σε κινητά ή ακίνητα, που αποκτήθηκαν με κληρονομιά ή δωρεά, αν δεν προσκομισθεί πιστοποιητικό κληρονομιάς ή δωρεάς, από το οποίο να προκύπτει ότι υποβλήθηκε η οικεία δήλωση και καταβλήθηκε ο επιμεριστικός φόρος.

Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Σε κάθε μεταβίβαση με επαχθή αιτία (αγοραπωλησία) ακινήτου ή εμπραγμάτου δικαιώματος επί ακινήτου, που βρίσκεται στην Ελλάδα, επιβάλλεται φόρος στην αξία αυτού, υπόχρεος για την καταβολή του οποίου είναι ο αγοραστής.

Ο συντελεστής του φόρου είναι 3% επί της φορολογητέας αξίας του ακινήτου. Στο ποσό αυτό του κύριου φόρου επιβάλλεται και φόρος υπέρ δήμων και κοινοτήτων 3%. Επί διανομής ακινήτων ο συντελεστής του φόρου μειώνεται στο 1/4 του ακεραίου, ενώ επί ανταλλαγής ακινήτων ίσης αξίας μειώνεται στο 1/2 αυτού.

Υποβολή δήλωσης – Καταβολή φόρου

Πριν από την κατάρτιση του σχετικού μεταβιβαστικού συμβολαίου, οι συμβαλλόμενοι (πωλητής- αγοραστής) είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν κοινή δήλωση (σε δύο αντίτυπα) στη Δ.Ο.Υ. εκείνη, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται το μεταβιβαζόμενο ακίνητο. Αν στην περιοχή, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας και μόνο αν η παραλαβή της δήλωσης είναι προδήλως δυσχερής, η δήλωση μπορεί να παραληφθεί από την αρμόδια για τη φορολογίας εισοδήματος του αγοραστή Δ.Ο.Υ. και, σε περίπτωση που η Δ.Ο.Υ. αυτή δεν έχει αρμοδιότητα για θέματα φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, η δήλωση παραλαμβάνεται από οποιαδήποτε άλλη Δ.Ο.Υ., η οποία έχει την αρμοδιότητα αυτή. Η δήλωση φ.μ.α. συνοδεύεται από φύλλα υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας.

Στις περιοχές στις οποίες εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης φ.μ.α. ο φορολογούμενος υποχρεούται να αναγράφει σ' αυτή την αντικειμενική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, βάσει της οποίας καταβάλλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί. Σε περίπτωση που το αναγραφόμενο στη δήλωση τίμημα είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής, ο φόρος υπολογίζεται επί του τιμήματος.

Στις υπόλοιπες περιοχές, στις οποίες δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης ο φορολογούμενος καταβάλλει εξ ολοκλήρου το φόρο που αναλογεί με βάση την αξία που αυτός δήλωσε. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προσδιορίζει προσωρινά την αγοραία αξία του ακινήτου και ο αγοραστής έχει το δικαίωμα, μέσα σε δίμηνη προθεσμία από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης, να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση, σύμφωνη με την προσωρινή αξία του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. και να καταβάλει, χωρίς πρόστιμο, το μισό του αναλογούντος φόρου και το υπόλοιπο μισό τον επόμενο μήνα από τη βεβαίωσή του. Στην περίπτωση που δεν υποβάλει την πιο πάνω συμπληρωματική δήλωση, ενεργείται έλεγχος για τον προσδιορισμό της αγοραίας αξίας του ακινήτου και εκδίδεται η σχετική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου.

Μέσα σε 30 ημέρες από την κοινοποίηση της πράξης, ο αγοραστής έχει δικαίωμα να αποδεχθεί την αξία ή να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών. Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω

παρόδου της 90ήμερης προθεσμίας προς έκδοση απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Για όσους υπόχρεους δεν υποβάλλουν δήλωση ή υποβάλλουν ανακριβή ή εκπρόθεσμη, επιβάλλονται κυρώσεις.

Σε περίπτωση σύμβασης μεταβίβασης ακινήτου, η οποία καταρτίστηκε στο εξωτερικό με οποιονδήποτε ισχύοντα εκεί νόμιμο τύπο, για την οποία μεταβίβαση δεν καταβλήθηκε ο φόρος μεταβίβασης, αυτός που ζητά τη μεταγραφή της μεταβίβασης, υποχρεώνεται να υποβάλει δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και να καταβάλει συγχρόνως το φόρο μεταβίβασης. Στην ανωτέρω δήλωση επισυνάπτεται, σε επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, ακριβές αντίγραφο της σύμβασης που μεταγράφεται.

Κατά τη μεταβίβαση ακινήτων, που συντελείται στην αλλοδαπή ενώπιον ελληνικής προξενικής Αρχής, η δήλωση υποβάλλεται στην Αρχή αυτή, από την οποία διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., η οποία εκδίδει το αντίγραφο της δήλωσης.

Διόρθωση και επανάληψη συμβολαίου

Σε περίπτωση διόρθωσης ή επανάληψης του συμβολαίου μεταξύ των αυτών προσώπων ή των ειδικών ή καθολικών διαδόχων τους για το ίδιο ακίνητο, για οποιοδήποτε λόγο, εφόσον αυτή δεν αναφέρεται στο όνομα του αγοραστή και του πωλητή, στο τίμημα, στην έκταση, στη θέση και στην περιγραφή του ακινήτου, δεν δημιουργείται υποχρέωση καταβολής φόρου.

Αν όμως με μεταγενέστερο συμβόλαιο διευκρινίζεται ότι το τίμημα ή η έκταση που αγοράστηκε είναι μεγαλύτερα από αυτά που περιγράφονται στο αρχικό συμβόλαιο, φόρος οφείλεται μόνο για το επιπλέον τίμημα ή για την αξία της επιπλέον έκτασης, ενώ, αν διευκρινίζεται ότι το τίμημα ή η έκταση είναι μικρότερα, τότε δεν οφείλεται φόρος. Ομοίως, φόρος δεν οφείλεται και όταν η επιπλέον έκταση δεν υπερβαίνει το ποσοστό 2% τη έκτασης που αναγράφεται στο συμβόλαιο που επαναλαμβάνεται ή διορθώνεται και η αξία του ποσοστού αυτού δεν υπερβαίνει τα 1.500,00 Ευρώ.

Περιπτώσεις επιστροφής φόρου

- Σε περίπτωση ματαίωσης της υπογραφής του συμβολαίου μεταβίβασης μετά την υποβολή της δήλωσης, ο φόρος που έχει καταβληθεί επιστρέφεται, εφόσον υποβληθεί αίτηση προς τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα χρόνο από την υποβολή της δήλωσης.

- Αν η μεταβίβαση υπό αναβλητική ή διαλυτική αίρεση ματαιωθεί λόγω ατονίας της αναβλητικής αίρεσης ή εξόδου της διαλυτικής αίρεσης, επιστρέφεται το μισό του φόρου που έχει καταβληθεί, εφόσον υποβληθεί αίτηση για την επιστροφή του προς τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την ημέρα της ατονίας ή εξόδου της αίρεσης.

- Αν μέσα σε τέσσερα χρόνια από την κατάρτιση του οριστικού συμβολαίου μεταβίβασης αυτό ακυρωθεί εξαιτίας ελαττώματος που αφορά στις νομικές σχέσεις του πωλητή προς το ακίνητο ή εξαιτίας άλλων εξαιρετικών λόγων, δεν επιβάλλεται φόρος για την ακύρωση ο δε φόρος της αρχικής μεταβίβασης περιορίζεται στο μισό του φόρου που αναλογεί στην αξία του ακινήτου. Ο επιπλέον φόρος που τυχόν έχει καταβληθεί ή βεβαιωθεί επιστρέφεται ή εκπίπτει κατά περίπτωση κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την ημέρα της ακύρωσης του συμβολαίου.

Σημειώνεται ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις, μετά την πάροδο των προθεσμιών εντός των οποίων πρέπει να υποβληθεί η αίτηση για την επιστροφή του φόρου, παραγράφεται το σχετικό δικαίωμα προς επιστροφή του φόρου που έχει καταβληθεί.

Τα πιο πάνω εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις ματαίωσης ή ακύρωσης του πλειστηριασμού.

Απαλλαγές από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων για αγορά πρώτης κατοικίας

Απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης ακινήτου οι συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα κατοικίας ή οικοπέδου από έγγαμο ή ενήλικο άγαμο, εφόσον ο αγοραστής ή ο σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή σε ιδανικό μερίδιο αυτής που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτική ή τοπική κοινότητα ή δήμο (εφόσον στερείται περαιτέρω διοικητικής υποδιαίρεσης) με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων.

Η απαλλαγή παρέχεται:

α) Για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού 200.000 ευρώ και από άγαμο ενήλικο ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού 250.000 ευρώ.

β) Για αγορά κατοικίας από έγγαμο μέχρι ποσού 250.000 ευρώ, ενώ από έγγαμο ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού 275.000 ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και κατά 30.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα.

γ) Για αγορά οικοπέδου από άγαμο μέχρι ποσού 50.000 ευρώ.

δ) Για αγορά οικοπέδου από έγγαμο μέχρι ποσού 100.000 ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και 15.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Σε περίπτωση που αγοράζεται κατοικία, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μίας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου επιφανείας 20 τ.μ. και ενός αποθηκευτικού χώρου επιφανείας 20 τ.μ., με την προϋπόθεση να βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και να αποκτώνται συγχρόνως με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Δικαιούχος της απαλλαγής είναι ο αγοραστής **ο οποίος κατοικεί μόνιμα στην Ελλάδα ή προτίθεται να εγκατασταθεί σε αυτήν εντός προθεσμίας δύο ετών από την αγορά** και ανήκει στις εξής κατηγορίες:

- Έλληνες,
- Ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Επισημαίνεται ότι η ιδιότητα του ομογενούς, για τους υπηκόους της Αλβανίας και των χωρών της Σοβιετικής Ένωσης αποδεικνύεται με προσκόμιση του Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς. Για τους ομογενείς από την Τουρκία, για τους οποίους δεν εκδίδεται Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς, η ιδιότητά τους αποδεικνύεται από την αναγραφή της ελληνικής εθνικότητάς τους στο Δελτίο Ταυτότητας Αλλοδαπού.
- Οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.
- Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες σύμφωνα με το π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ 152Α). Για την απόδειξη της ιδιότητας του πρόσφυγα, απαιτείται αντίγραφο της εκδοθείσας απόφασης από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη περί της αναγνώρισης ως πρόσφυγα.
- Πολίτες τρίτων χωρών που απολαμβάνουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014. Για την απόδειξη της ιδιότητας του «επί μακρόν διαμένοντος» απαιτείται: α) άδεια διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002 του Συμβουλίου στην οποία θα υπάρχει η ένδειξη «επί μακρόν διαμένων- ΕΚ». Επί του παρόντος η άδεια διαμονής έχει τη μορφή ειδικής ετικέτας που επικολλάται σε ισχυρό διαβατήριο. β) Αντίγραφο της εκδοθείσας από το αρμόδιο όργανο (άρθρο 90 ν. 4251/104) απόφασης περί υπαγωγής του στο καθεστώς του «επί μακρόν διαμένοντος», σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

1. Φυσικά πρόσωπα

Σε περίπτωση κατά την οποία φυσικό πρόσωπο έχει ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, ανεξάρτητα αν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας:

- Έπρεπε να την έχει αναγράψει στη δήλωση στοιχείων ακινήτων από την απόκτησή της.
- Σε περίπτωση που δεν το έχει ήδη κάνει, ως πρώτο έτος για να το δηλώσει, υποβάλλοντας δήλωση στοιχείων ακινήτων, είναι το έτος 2010.
- Από τη δήλωση αυτή είναι πιθανό να προκύψει και Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ) για κάθε έτος μέχρι και το έτος 2013. Για το έτος 2014 θα προκύψει Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ).

Πώς μπορεί να υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων:

Μπορεί να καταγράψει την ακίνητη περιουσία του από το έτος που την απέκτησε, ακολουθώντας τα πιο κάτω βήματα:

- Πρέπει να έχει ή να αποκτήσει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) στην Ελλάδα.
- Πρέπει να έχει ορίσει φορολογικό εκπρόσωπο στην Ελλάδα, εφόσον δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας.
- Πρέπει να πάρει προσωπικούς κωδικούς, με τους οποίους θα μπορεί να υποβάλει ηλεκτρονικά τη δήλωση στοιχείων ακινήτων.
- Θα την υποβάλει για το πρώτο έτος που είχε αυτή την υποχρέωση και θα τη μεταφέρει ηλεκτρονικά σε όλα τα επόμενα έτη, κάνοντας οριστικοποίηση για κάθε έτος
- Εάν μεταβληθεί η περιουσιακή κατάσταση, θα πρέπει αυτή να απεικονιστεί στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του αντίστοιχου έτους.
- Κάθε επόμενο έτος έχει υποχρέωση να υποβάλλει δήλωση στοιχείων ακινήτων, μόνο εφόσον έχει μεταβολή στην περιουσιακή του κατάσταση. Όσοι είχαν μεταβολές στην περιουσιακή τους κατάσταση εντός του έτους 2014 και εφόσον οι μεταβολές αυτές υφίστανται και την 1 Ιανουαρίου του έτους 2015, οφείλουν να δηλώσουν τις μεταβολές αυτές στη δήλωση στοιχείων ακινήτων έτους 2015 μέχρι την 30η Ιουνίου 2015.

Εφόσον έχει υποβάλει τη δήλωση στοιχείων ακινήτων, με τους προσωπικούς του κωδικούς:

- πρέπει να δει αν έχει προκύψει ΦΑΠ για τα έτη 2010-2013.
- πρέπει να δει τον ΕΝΦΙΑ που προέκυψε για το έτος 2014 και το φόρο που θα προκύπτει κάθε επόμενο έτος.
- μπορεί να εκδώσει πιστοποιητικό ηλεκτρονικά για τα ακίνητά του.

Αν αποκτήσει ακίνητο για πρώτη φορά από το 2015 θα πρέπει κατά κανόνα:

- Αν το αποκτήσει από κληρονομιά, πρέπει να το δηλώσει μέσα σε 5 ή σε 13 μήνες από το θάνατο ή τη δημοσίευση διαθήκης (δηλαδή μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της προθεσμίας για αποποίηση της κληρονομιάς) ή, εάν κάνει στο μεταξύ αποδοχή κληρονομιάς, μέσα σε ένα μήνα από αυτή.

- Σε κάθε περίπτωση, για οποιαδήποτε μεταβολή επήλθε στην περιουσιακή κατάσταση μέχρι και την 31η Μαΐου 2015, η δήλωση θα υποβληθεί μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2015.

Οι δηλώσεις υποβάλλονται **ηλεκτρονικά**, εκτός από τις περιπτώσεις αποβιωσάντων, (εφόσον είχαν υποχρέωση σε υποβολή δήλωσης για το έτος 2015), οι δηλώσεις των οποίων υποβάλλονται από τους κληρονόμους τους χειρόγραφα στη Δ.Ο.Υ.

2. Νομικά πρόσωπα

Νομικό πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει ακίνητο στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την έδρα του:

- Έπρεπε να είχε υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων το επόμενο έτος από την απόκτησή του.

- Εάν δεν το έχει ήδη κάνει, οφείλει να το κάνει ηλεκτρονικά το έτος 2011 και να μεταφέρει τη δήλωση σε όλα τα επόμενα έτη.

- Για το έτος 2014 προκύπτει ΕΝΦΙΑ, ενώ για τα προηγούμενα έτη οφείλει επιπλέον να υποβάλει και δήλωση Φόρου Ακίνητης Περιουσίας, ώστε να καταβάλει το φόρο που αναλογεί.

- Ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που έχει στο καταστατικό της ως σκοπό τη διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, από το έτος 2010 έχει επιπλέον την υποχρέωση να υποβάλει χειρόγραφα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και δήλωση Ειδικού Φόρου επί των Ακινήτων, είτε απαλλάσσεται από το φόρο είτε όχι. Δήλωση υποβάλλουν σε κάθε περίπτωση και όλα τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων σύμφωνα με το ν. 3091/2002.

Αν δεν υπάρχει υποχρέωση να υποβληθεί δήλωση Ειδικού Φόρου Ακινήτων, πρέπει να φυλάσσονται κατ' έτος τα ορισμένα δικαιολογητικά απαλλαγής τα οποία αναφέρονται στην 1η Ιανουαρίου κάθε έτους φορολογίας και να επιδεικνύονται, εφόσον ζητηθούν από τη φορολογική αρχή.

Για τον τρόπο συμπλήρωσης της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. ΠΟΛ. 1237/2014 εγκύκλιος.

IV. ΘΕΜΑΤΑ Φ.Π.Α.

1. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας έχει κωδικοποιηθεί με τον νόμο 2859/7-11-2000 (ΦΕΚ 248 Α').

2. Ο Φ.Π.Α. είναι κοινοτικός φόρος που οι διατάξεις του έχουν ενσωματωθεί σχεδόν αυτούσιες στο εσωτερικό δίκαιο του κάθε κράτους - μέλους.

3. Αντικείμενό του είναι οι πράξεις που ενεργούνται στο εσωτερικό της χώρας.

Τέτοιες πράξεις είναι η :

- παράδοση αγαθών,
- παροχή υπηρεσιών,
- εισαγωγή αγαθών,
- ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και
- ενδοκοινοτική απόκτηση καινούργιων μεταφορικών μέσων.

4. Οποιοδήποτε πρόσωπο (φυσικό, νομικό κ.α.), που ενεργεί πράξεις στην Ελλάδα υπαγόμενες στο Φ.Π.Α., **πρέπει** να υποβάλλει δήλωση έναρξης εργασιών στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Στην περίπτωση που δεν είναι μόνιμα εγκατεστημένο στη Ελλάδα, για την εκπλήρωση υποχρεώσεων του ως προς το ΦΠΑ, εφόσον πρόκειται για πρόσωπο υποκείμενο που :

- δεν είναι εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ορίσει φορολογικό αντιπρόσωπο του στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται με την αριθ. ΠΟΛ 1281/1993 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,

- είναι εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να λαμβάνει ΑΦΜ/ΦΠΑ προκειμένου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του αυτές ακόμα και εξ' αποστάσεως με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται με την αριθ. ΠΟΛ 1113/2013 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ή εφόσον το επιθυμεί να ορίζει φορολογικό αντιπρόσωπο με την αριθ. ΠΟΛ 1281/1993 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

5. Οι συντελεστές που ισχύουν σήμερα είναι :

Ο κανονικός 23%, ο χαμηλός 13% και ο υπερμειωμένος 6,5%. Αυτοί μειώνονται κατά 30% (δηλαδή γίνονται 16%, 9% και 5%) για τα νησιά που είναι στους νομούς : Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου, Λέσβου, Κυκλάδων και για τα νησιά: Βόρειες Σποράδες, Σκύρο, Θάσο, Σαμοθράκη.

6. Οι ταξιδιώτες που είναι κάτοικοι τρίτων χωρών όταν αγοράζουν αγαθά στην Ελλάδα για ιδιωτική χρήση και τα μεταφέρουν στις αποσκευές τους, εφόσον η συνολική τους αξία είναι μεγαλύτερη από 120 Ευρώ, μπορούν είτε να απαλλαγούν άμεσα από τον Φ.Π.Α. ή να τους επιστραφεί στην περίπτωση που τον καταβάλλουν, με την προϋπόθεση της προσκόμισης των αγαθών στο τελευταίο Τελωνείο εξόδου από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της θεώρησης της πρωτότυπης απόδειξης λιανικής πώλησης αυτών από το Τελωνείο αυτό.

Το δικαίωμα αυτό δεν το έχουν όσοι είναι κάτοικοι άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Από 1ης Ιανουαρίου 2006, επιβάλλεται Φ.Π.Α. στις παραδόσεις ακινήτων, των οποίων:

- η άδεια κατασκευής εκδίδεται από την 1η Ιανουαρίου 2006,
- η άδεια κατασκευής αναθεωρείται, για οποιοδήποτε λόγο από την 1η Ιανουαρίου 2006, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αναθεώρησης δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής.

8. Οι υπηρεσίες που έχουν σχέση με την υγεία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την κοινωνική πρόνοια απαλλάσσονται υπό προϋποθέσεις από τον Φ.Π.Α.

9. Σχετικά με τις υπηρεσίες μεταφοράς της οικοσκευής τους, οι ιδιώτες που μετακινούνται:

- από την Ελλάδα προς Τρίτη χώρα και αντίστροφα δεν οφείλουν Φ.Π.Α. στην Ελλάδα, στην περίπτωση εναέριας ή θαλάσσιας μεταφοράς, ενώ στην περίπτωση χερσαίας μεταφοράς οφείλουν ΦΠΑ για το μέρος της αμοιβής που αναλογεί στο διανυόμενο εντός της Ελλάδας τμήμα της συνολικής διαδρομής,

- από την Ελλάδα προς άλλο κράτος - μέλος οφείλουν Φ.Π.Α. στην Ελλάδα,
- από άλλο κράτος - μέλος προς την Ελλάδα οφείλουν Φ.Π.Α. στο άλλο κράτος - μέλος.

10. Απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α. η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται :

- στην Ελλάδα σε πρόσωπα που υπηρετούν σ' άλλο κράτος - μέλος,
- σ' άλλο κράτος - μέλος σε πρόσωπα που υπηρετούν στην Ελλάδα,
- εφόσον αυτό γίνεται είτε στα πλαίσια διπλωματικών και προξενικών σχέσεων, είτε για ανάγκες διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, είτε στα πλαίσια του NATO.

V. ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Ε.Λ.Π.)

Στον νόμο των Ε.Λ.Π. (ν.4308/2014-ΦΕΚ 251 Α') εντάσσονται, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, επιχείρηση ή οργανισμός κερδοσκοπικού χαρακτήρα που ανήκει στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα (οντότητα) που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και οι αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι συνεταιρισμοί, οι δικηγορικές εταιρίες, οι κοινοπραξίες, καθώς και οποιαδήποτε άλλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα, που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Ακόμη εντάσσονται τα Ν.Π.Ι.Δ., τα σωματεία, οι σύλλογοι, οι ενώσεις προσώπων και γενικά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρόσωπα, εφόσον αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Επισημαίνεται ότι από τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν προκύπτει υποχρέωση εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτού για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Για τον προσδιορισμό των λογιστικών υποχρεώσεων των οντοτήτων που υποχρεούνται στην εφαρμογή των λογιστικών διατάξεων του παρόντος νόμου, οι υποκείμενες οντότητες ταξινομούνται με βάση το μέγεθός τους σε: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες και μεγάλες.

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νομοθετήματος η οντότητα υποχρεούται μεταξύ άλλων:

α) Να τηρεί μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες, ως μέρος του λογιστικού συστήματος της (απλογραφικό, διπλογραφικό), λογιστικά αρχεία (λογιστικά βιβλία και λογιστικά στοιχεία) κάθε συναλλαγής και γεγονότος αυτής που πραγματοποιείται στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Ο καθορισμός μεγέθους της οντότητας (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία, μεγάλη) γίνεται με βάση το σύνολο ενεργητικού, το καθαρό ύψος κύκλου εργασιών και τον μέσο όρο απασχολουμένων κατά τη διάρκεια της περιόδου. Σημειώνεται ότι οι περιπτώσεις που δεν υπόκεινται στις ρυθμίσεις αυτού του νόμου αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 39 του παρόντος νόμου π.χ. φυσικά πρόσωπα, τα οποία, ευκαιριακά και ως παρεπόμενη απασχόληση (ΠΟΛ.1003/31.12.2014, άρθρο 39.1.5), πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες, εφόσον οι συναλλαγές αυτές στο

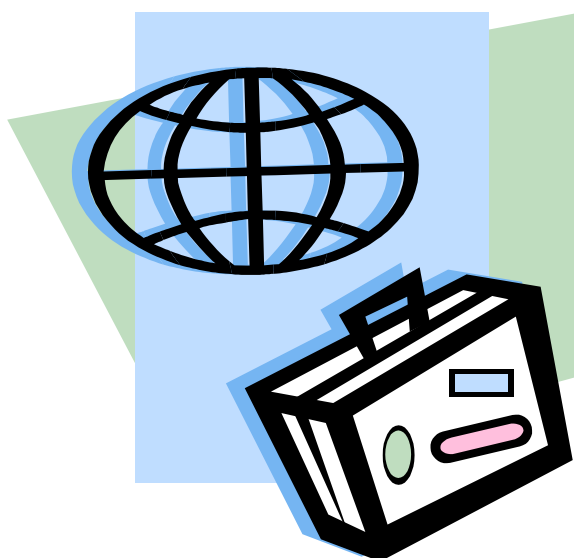
σύνολο τους δεν υπερβαίνουν το ποσό των 10.000 ευρώ ετησίως, ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση των φυσικών προσώπων όπως φοιτητές, νοικοκυρές, άνεργοι κλπ, που συμβάλλονται με εταιρείες ερευνών με συμβάσεις έργου ή όχι.

β) Να τηρεί πρόσθετα λογιστικά αρχεία, εφόσον αυτό απαιτείται π.χ. αρχείο ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

γ) Να εκδίδει παραστατικά πωλήσεων (τιμολόγιο, απλοποιημένο τιμολόγιο, απόδειξη λιανικών συναλλαγών) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8,9,10,11,12,13,14,15 των Ε.Λ.Π. και να παρακολουθεί με κατάλληλες δικλίδες τα παραλαμβανόμενα και αποστελλόμενα αποθέματα (δελτίο αποστολής) σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 5 των Ε.Λ.Π.. Οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών εκδίδονται με τη χρήση φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, εκτός εάν υπάρχει απαλλαγή όπως αυτές ορίζονται στην Α.Γ.Γ.Δ.Ε.ΠΟΛ.1002/31.12.2014. Σημειώνεται η προαναφερόμενη υποχρέωση της έκδοσης μέσω Φ.Η.Μ., δεν υφίσταται για τα τιμολόγια, απλοποιημένα τιμολόγια και συνοδευτικά παραστατικά.

δ) Να υποβάλλει, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, καταστάσεις φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση πληροφοριών, σύμφωνα με την Α.Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ.1022/07.01.2014.

ε) Να διαφυλάσσει τα λογιστικά αρχεία για όσο χρόνο προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 των Ε.Λ.Π.

VI. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ. ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

A. ΑΠΟΔΟΣΗ Α.Φ.Μ. - ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Η απόδοση ΑΦΜ σε φυσικά πρόσωπα κατοίκους εξωτερικού, διενεργείται με την υποβολή στη Φορολογική Διοίκηση των εντύπων Μ1 «Δήλωση Απόδοσης ΑΦΜ/Μεταβολής Ατομικών Στοιχείων» και Μ7 «Δήλωση Σχέσεων Φορολογουμένου» και τη προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών:

- Διαβατήριο
- Διαβατήριο ή Ταυτότητα για πολίτες χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Αστυνομική Ταυτότητα για Έλληνες υπηκόους κατοίκους εξωτερικού ή το Ελληνικό τους διαβατήριο σε ισχύ, στην περίπτωση που δεν έχουν εκδώσει αστυνομική ταυτότητα.
- Πιστοποιητικό Γέννησης, για ανηλίκους που στερούνται διαβατηρίου, επίσημα μεταφρασμένο και επικυρωμένο.

Με τις ως άνω δηλώσεις, συνυποβάλλεται από τον κάτοικο εξωτερικού και έγγραφη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου του στην Ελλάδα.

Οποιαδήποτε αλλαγή των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων, δηλώνεται κατά περίπτωση, στη Φορολογική Διοίκηση με τα ως άνω έντυπα, από τον υπόχρεο.

Σε περίπτωση που οι ως άνω δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται σχετική εξουσιοδότηση επίσημα μεταφρασμένη και θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής κατά τα Διεθνή νόμιμα (Σύμβαση Χάγης ή προξενική θεώρηση) και ευκρινές φωτοαντίγραφο από αντίγραφο του στοιχείου ταυτότητας (διαβατηρίου ή ταυτότητας) που έχει επικυρωθεί από δικηγόρο.

Οι αναφερόμενες δηλώσεις υποβάλλονται :

- Στη Δ.Ο.Υ κατοίκων εξωτερικού, εάν ο φορολογικός εκπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ της περιοχής του νομού Αττικής.
- Στη Δ.Ο.Υ της πρωτεύουσας κάθε νομού, εκτός της περιοχής του νομού Αττικής, εφόσον ο φορολογικός εκπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε Δ.Ο.Υ της περιοχής του νομού αυτού.

Σε περίπτωση που λειτουργούν σε πρωτεύουσα νομού περισσότερες Δ.Ο.Υ., στην Α' Δ.Ο.Υ της πρωτεύουσας του νομού αυτού, εκτός του νομού Θεσσαλονίκης, που υποβάλλονται στη Δ' Δ.Ο.Υ Θεσσαλονίκης.

- Για τους νομούς Δωδεκανήσου και Κυκλάδων στη Δ.Ο.Υ στην οποία, υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματός του ο φορολογικός εκπρόσωπος που έχουν ορίσει.

Β. ΕΝΑΡΞΗ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η διαδικασία και τα δικαιολογητικά έναρξης/μεταβολής και διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας, ορίζονται με τις διατάξεις της ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (ΦΕΚ 19 Β' 2014) Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Ειδικότερα:

1. ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά ή νομικές οντότητες, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.) Ν.4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α), ημεδαπά ή αλλοδαπά, που πρόκειται να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα, τα οποία εξαιρούνται από τη σύστασή τους στις Υπηρεσίες Μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.), υποχρεούνται, να υποβάλλουν στη Φορολογική Διοίκηση δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, πριν την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής στα πλαίσια της δραστηριότητάς τους.

Ειδικά τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός τριάντα (30) ημερών από την καταχώρηση του καταστατικού τους στο Γ.Ε.ΜΗ. ή στο οικείο Μητρώο ή Βιβλίο που προβλέπεται κατά περίπτωση ή από το έγγραφο σύστασής τους σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Για την έναρξη εργασιών τους, τα ως άνω πρόσωπα υποβάλλουν τα ακόλουθα κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

- α) Στοιχείο προσδιορισμού της έδρας (π.χ. τίτλος ιδιοκτησίας, συμφωνητικό μίσθωσης ή υπομίσθωσης κλπ.).
- β) Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου Ασφαλιστικού φορέα προκειμένου για φυσικά πρόσωπα, εταίρους/μέλη Ομορρύθμων ή Ετεορρύθμων εταιρειών, Κοινοπραξιών και Κοινωνιών Αστικού Δικαίου, Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και μέλη του Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιρειών, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά ασφαλιστική νομοθεσία.

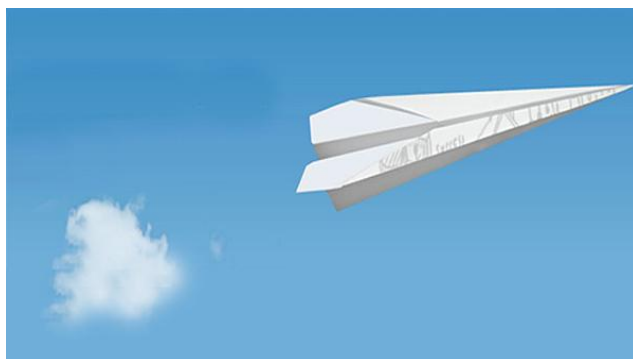
γ) Βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου των φυσικών προσώπων από το οικείο Επιμελητήριο, όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.

δ) Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 80 και 81 του ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α), όπως ισχύει.

ε) Στις περιπτώσεις αλλοδαπών φυσικών προσώπων, υπηκόων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατοικούν στο εσωτερικό της χώρας και σε κάθε περίπτωση αλλαγής της εγκατάστασης ή του αντικειμένου δραστηριότητάς τους συνυποβάλλεται υποχρεωτικά ή σχετική άδεια διαμονής για εργασία. Η ίδια άδεια προσκομίζεται και για τη συμμετοχή τους ως ομορρύθμων μελών σε προσωπικές εταιρείες και τον ορισμό τους ως διαχειριστών ή ως νομίμων εκπροσώπων ή αντιπροσώπων, σε κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Επιπλέον, τα ημεδαπά και αλλοδαπά Νομικά Πρόσωπα και Νομικές Οντότητες συνυποβάλλουν, κατά περίπτωση και τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α. Οι Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες Εταιρείες, οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, οι Ανώνυμες Εταιρείες, οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, που εξαιρούνται από τη σύστασή τους στις Υπηρεσίες Μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) προσκομίζουν κατά περίπτωση το καταστατικό τους και την ανακοίνωση ή τη σχετική βεβαίωση, καταχώρησής τους στο Γ.Ε.ΜΗ. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ., προσκομίζουν το συστατικό τους έγγραφο καταχωρημένο στο οικείο Μητρώο ή Βιβλίο, όπου απαιτείται.

β. Οι Κοινωνίες Αστικού Δικαίου που συστήνονται για τη συνεκμετάλλευση κοινού πράγματος κινητού ή ακινήτου, υποβάλλουν αποδεικτικό συνιδιοκτησίας. Ειδικά για τη συνεκμετάλλευση αυτοκινήτων, μηχανημάτων έργου και σκαφών συνυποβάλλεται αντίγραφο της άδειας αυτών. Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί η άδεια, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν.1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι, θα προσκομιστεί άμεσα, μετά την έκδοσή της. Οι Κοινωνίες κληρονόμων, υποβάλλουν ληξιαρχική πράξη θανάτου, πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών και βεβαίωση περί μη δημοσίευσης διαθήκης. Αν έχει δημοσιευτεί διαθήκη, προσκομίζεται αυτή με το αποδεικτικό δημοσίευσής της.

γ. Τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα με τη μορφή Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που ιδρύουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, υποβάλλουν:

- Ανακοίνωση καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ., της εγκατάστασής τους στην Ελλάδα.
- Πληρεξούσιο έγγραφο για τον ορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου στην Ελλάδα ή ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση, που υποβάλλεται στο πρωτότυπο. Εφόσον τα ως άνω έγγραφα συντάσσονται στο εξωτερικό, φέρουν την απαιτούμενη, κατά περίπτωση, επισημείωση ή θεώρηση και είναι μεταφρασμένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς.
- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας, για την ύπαρξη του νομικού προσώπου, το οποίο φέρει την απαιτούμενη κατά περίπτωση, επισημείωση ή θεώρηση και είναι μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς.
- Τα ανωτέρω δικαιολογητικά, υποβάλλουν και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα με μορφή Ο.Ε. και Ε.Ε., που πρόκειται να ιδρύσουν υποκατάστημα, εφόσον μέσω του υποκαταστήματος ασκούν εμπορία στην Ελλάδα. Στις περιπτώσεις που δεν ασκούν εμπορία μέσω του υποκαταστήματος, αντί της ανακοίνωσης καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ., υποβάλλουν καταστατικό μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς.

δ. Τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που πρόκειται να εγκαταστήσουν γραφείο στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967 όπως τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α')

- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ) στο οποίο δημοσιεύεται η άδεια εγκατάστασης στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ, η εγκριτική απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, με την οποία χορηγείται η εν λόγω άδεια.
- Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο, στην οποία δηλώνεται ότι, θα προσκομιστεί το ΦΕΚ αμέσως, μετά από την κυκλοφορία του.

- Βεβαίωση της Δ/σης Κεφαλαίων Εξωτερικού του ίδιου Υπουργείου, περί εγκατάστασης του νομικού προσώπου από την οποία προκύπτει και ο νόμιμος εκπρόσωπός τους στην Ελλάδα.

ε. Οι αλλοδαπές ναυτιλιακές εταιρείες που πρόκειται να εγκατασταθούν στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 378/68 και του ν. 27/75, όπως ισχύουν:

- Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ) στο οποίο δημοσιεύεται η άδεια εγκατάστασης στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ, υποβάλλεται η Απόφαση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου με την οποία χορηγείται η εν λόγω άδεια.

- Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο, στην οποία δηλώνεται ότι, θα προσκομιστεί το ΦΕΚ αμέσως μετά από την κυκλοφορία του.

- Βεβαίωση από την αρμόδια Υπηρεσία του ίδιου Υπουργείου, περί εγκατάστασης της εταιρείας, από την οποία προκύπτει και ο νόμιμος εκπρόσωπός τους στην Ελλάδα.

στ. Τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που πρόκειται να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα με σύμβαση έργου στην Ελλάδα:

- Τη σύμβαση έργου.
- Το έγγραφο σύστασής τους, μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς.

- Το πληρεξούσιο έγγραφο για τον ορισμό νομίμου εκπροσώπου ή αντιπροσώπου στην Ελλάδα ή ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση, που υποβάλλεται στο πρωτότυπο. Εφόσον τα εν λόγω έγγραφα συντάσσονται στο εξωτερικό, θα φέρουν την απαιτούμενη, κατά περίπτωση, επισημείωση ή θεώρηση και θα είναι μεταφρασμένα από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς. Δεν απαιτείται επισημείωση ή θεώρηση, όταν το πληρεξούσιο ή η εξουσιοδότηση συντάσσεται ενώπιον διπλωματικής αρχής της Ελλάδος στο εξωτερικό.

- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου, για την ύπαρξή τους, το οποίο φέρει την απαιτούμενη, κατά περίπτωση, επισημείωση ή θεώρηση και είναι μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς.

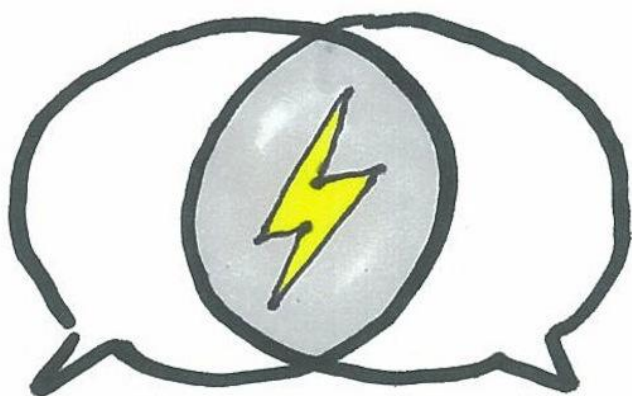
ζ. Τα αλλοδαπά φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που κατοικούν ή έχουν την έδρα τους σε χώρα με την οποία η Ελλάδα έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας και ζητούν την επιστροφή φόρου από οποιαδήποτε αιτία ή αγοράζουν ακίνητο ή μεταβιβάζουν μετοχές ή είναι υπόχρεα σε καταβολή φόρου ή συμμετέχουν ως εταίροι/μέλη, μέλη Δ.Σ., διαχειριστές ή νόμιμοι εκπρόσωποι σε ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες υποβάλλουν:

- Το συστατικό τους έγγραφο μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας έδρας του νομικού προσώπου για την ύπαρξή τους, το οποίο φέρει την απαιτούμενη, κατά περίπτωση, επισημείωση ή θεώρηση και είναι μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

- Έγγραφο δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής για τον ορισμό φορολογικού εκπροσώπου στην Ελλάδα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Δ. επίσημα μεταφρασμένο.

η. Ο ιδρυτής των υπό ίδρυση νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων συνυποβάλλει και υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/86, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής, του δηλούντος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π. με την οποία δηλώνεται ότι, το υπό ίδρυση νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, δεν έχει νόμιμα συσταθεί.

2. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Τα πρόσωπα της ενότητας 1, υποχρεούνται να ενημερώνουν τη Φορολογική Διοίκηση για τις μεταβολές που αφορούν στην επωνυμία, το διακριτικό τίτλο, τη διεύθυνση των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, την έδρα ή το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους καθώς και τις λοιπές πληροφορίες που παρασχέθηκαν κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός δέκα (10) ημερών από το χρόνο που έγιναν οι μεταβολές ή από το χρόνο έκδοσης της ανακοίνωσης του Γ.Ε.ΜΗ., όπου απαιτείται. Για το λόγο αυτό υποβάλλουν δήλωση μεταβολής επιχειρηματικής δραστηριότητας, συνυποβάλλοντας τα σχετικά δικαιολογητικά κατά τα ανωτέρω.

3. ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Τα φυσικά πρόσωπα της ενότητας 1, υποχρεούνται να υποβάλλουν, εντός δέκα (10) ημερών από την οριστική παύση της δραστηριότητάς τους δήλωση διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν τη δήλωση αυτή εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη των εργασιών της εκκαθάρισης ή από την ανακοίνωση διαγραφής τους από το Γ.Ε.ΜΗ. όπου απαιτείται, συνυποβάλλοντας το σχετικό έγγραφο, κατά περίπτωση.

Σε περίπτωση που τα εν λόγω πρόσωπα δεν τίθενται σε εκκαθάριση, υποβάλλουν την ίδια δήλωση, εντός δέκα (10) ημερών από τη λύση τους ή την παύση των εργασιών τους, κατά περίπτωση. Πριν την καταχώρηση της δήλωσης στο μηχανογραφικό σύστημα ακυρώνονται υποχρεωτικά τα θεωρημένα φορολογικά στοιχεία η θεώρηση των οποίων, διενεργήθηκε από το χρόνο παραγωγικής λειτουργίας του σχετικού υποσυστήματος TAXIS σε κάθε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και υποβάλλεται από το φορολογούμενο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν.1599/86, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του, με την οποία δηλώνεται ότι, δεν υφίστανται αποθέματα της επιχείρησης, πάγια ή εμπορεύσιμα, χρηματικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις.

Επισημαίνουμε ότι:

- Οι δηλώσεις έναρξης, μεταβολής και διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας, συμπληρώνονται και υποβάλλονται εις απλούν, από το φορολογούμενο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του. Όταν υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του δηλούντος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π. Για τις περιπτώσεις που η εξουσιοδότηση έχει καταρτιστεί σε χώρα του εξωτερικού, πρέπει να φέρει επισημείωση ή προξενική θεώρηση, κατά περίπτωση, με εξαίρεση την εξουσιοδότηση που έχει καταρτιστεί ενώπιον διπλωματικής αρχής της Ελλάδας στο εξωτερικό.

- Με την υποβολή των εν λόγω δηλώσεων, τα φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, επιδεικνύουν υποχρεωτικά σε πρωτότυπη μορφή τα ως άνω δικαιολογητικά, κατά περίπτωση και συνυποβάλλουν ευκρινή φωτοαντίγραφα αυτών.

- Σε κάθε περίπτωση που φορολογούμενος παραλείψει, να υποβάλλει τις δηλώσεις της παρούσας ή τις υποβάλλει εκπρόθεσμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του ΚΦΔ (ν.4174/2013) κατά περίπτωση.

VII. ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΗΝ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

A. Αποδεικτικό Ενημερότητας:

1. Η Απόφαση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων στην οποία ορίζονται οι περιπτώσεις και οι προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω αποδεικτικού είναι η ΠΟΛ 1274/2013 (Β' 3398) η οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την Απόφαση Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ 1065/2014 (Β' 642).

1.1. Ειδικότερα η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας καθίσταται υποχρεωτική στις εξής περιπτώσεις:

- για την είσπραξη χρημάτων ή την εξόφληση τίτλων πληρωμής από το Δημόσιο Τομέα και τους λοιπούς φορείς που αναφέρονται στο εδάφιο α' στην παρ.1 του άρθρου 1 της ΠΟΛ 1274/2013 (Β'3398), όταν το ποσό για κάθε τίτλο πληρωμής υπερβαίνει τα 1.500 Ευρώ ανά δικαιούχο. Τίτλοι πληρωμής που εξοφλούνται με ποσό κάτω των 1.500 ευρώ συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές των δικαιούχων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974- Α'90 (Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύει,

- για τη σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων γενικά με τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα Τράπεζες και Πιστωτικά Ιδρύματα εφόσον χορηγούνται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, εκτός από εκείνες που χορηγούνται για αποκατάσταση ζημιών που προέρχονται από έκτακτα γεγονότα,

- για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ' επαχθούς αιτίας, γονικής παροχής, δωρεάς ή δια εκούσιου πλειστηριασμού, καθώς και για την εκούσια σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, τη διανομή κοινών ακινήτων, την εκούσια ανταλλαγή ακινήτων και τη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η σύμβαση καταρτίζεται μεταξύ των συγκυρίων του ακινήτου ή και τρίτων, ανεξαρτήτως εάν τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ανεγέρσεως,

- για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από το Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην κείμενη νομοθεσία,

- για την καταβολή των εκχωρημένων χρηματικών απαιτήσεων κατά των φορέων της περίπτωσης α' του παρόντος άρθρου, τόσο από τον εκχωρητή ή ενεχυράσαντα, όσο και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή,

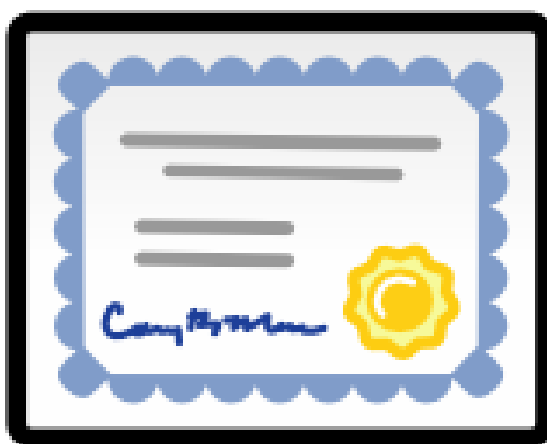
- για κάθε άλλη πράξη, συναλλαγή ή ενέργεια για την οποία απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας από τις εκάστοτε εν ισχύ διατάξεις,

1.2. Επιπροσθέτως, για κάθε τίτλο πληρωμής και για κάθε πράξη για την οποία απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας εκδίδεται ένα και μόνο αποδεικτικό ενημερότητας,

1.3. Δεν απαιτείται από τους μόνιμους κάτοικους εξωτερικού, είτε αλλοδαπούς είτε ομογενείς, που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και διατηρούν την ελληνική υπηκοότητα, εφόσον δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα,

- Δεν απαιτείται από τους δικαιούχους των κατά τις κείμενες διατάξεις λοιπών ακατάσχετων χρηματικών απαιτήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται από την υπηρεσία που διενεργεί την εκκαθάριση,

1.4. Στο αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται με όρο παρακράτησης αναγράφεται ο κατά περίπτωση κωδικός, σύμφωνα με τον οποίο ο υπόχρεος θα αποδώσει το ποσό της παρακράτησης στους φορείς είσπραξης για λογαριασμό της Φορολογικής Διοίκησης κατά την κείμενη νομοθεσία.

2. Για την απλοποίηση των διαδικασιών χορήγησης του εν λόγω αποδεικτικού και εξυπηρέτησης των πολιτών έχουν ορισθεί τα κάτωθι:

- Το αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, και αν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε χορηγείται από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο (παράγραφος 1 άρθρου 5 της Απόφασης ΠΟΛ 1274/2013)

- Απαλλάσσεται της υποχρέωσης προσκόμισης του εντύπου αποδεικτικού ενημερότητας ο συναλλασσόμενος, σε όσες υπηρεσίες ή φορείς έχουν πιστοποιηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών και υποχρεούνται να το ζητούν και να το λαμβάνουν ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτύου, εκτός των περιπτώσεων που αυτό δεν υποστηρίζεται (άρθρο 9 της Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε ΠΟΛ 1274/2013 και Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1123/2012 Β' 1665)

- Οι πολίτες μπορούν πλέον να εξυπηρετούνται από τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (Γ.Ε.Φ.) του Υπουργείου Οικονομικών, άμεσα ή κατόπιν ταχυδρομικής αποστολής του αποδεικτικού από τις Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση (παράγραφος 3 άρθρου 5 της Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ 1274/2013).

- Με την Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ΔΟΛΚΕΠ/ΦΙ5/6οικ/2014 (Β' 486),

ορίστηκε η δυνατότητα χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας μέσω Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών, άμεσα ή κατόπιν ταχυδρομικής αποστολής του αποδεικτικού από τις Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση.

3. Στις περιπτώσεις που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας για είσπραξη ή για μεταβίβαση ακινήτου ή σύστασης εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, εκδίδεται αντ' αυτού βεβαίωση οφειλής προς το Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 και της Απόφασης ΓΓΔΕ ΠΟΛ 1275/2013 - Β' 3398, όπως ισχύουν, προκειμένου να αποδοθεί στη Φορολογική Διοίκηση το προς είσπραξη ποσό και μέχρι του ύψους της βεβαιωμένης οφειλής κατά περίπτωση.

- Στη βεβαίωση οφειλής αναγράφεται ο κατά περίπτωση μοναδικός κωδικός σύμφωνα με τον οποίο ο υπόχρεος θα αποδώσει το παρακρατούμενο ποσό στους φορείς είσπραξης, υπέρ της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β. Εξόφληση τίτλων πληρωμής:

Β1. Δ.Ο.Υ

Σύμφωνα με την αριθμ. 1109228/8434/0016/08-12-2006 (ΦΕΚ 1862/Β'/2006) Α.Υ.Ο. (ΠΟΛ. 1140) «Δικαιολογητικά εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής – εξόφληση με εντολή μεταφοράς – ρυθμίσεις θεμάτων εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής», όπως ισχύει:

Οι τίτλοι πληρωμής και επιστροφής στις Δ.Ο.Υ. εξοφλούνται υποχρεωτικά με εντολή μεταφοράς, χωρίς προσκόμιση δικαιολογητικών νομιμοποίησης της εκπροσώπησης ή της ταυτότητας. Η εντολή μεταφοράς του ποσού μπορεί να πραγματοποιηθεί σε λογαριασμό που τηρείται σε τράπεζα του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Στην περίπτωση που ο λογαριασμός τηρείται σε Τράπεζα του εξωτερικού στην αίτηση του δικαιούχου δηλώνεται ο λογαριασμός και η μεσολαβούσα τράπεζα στην Ελλάδα. Επίσης, οι δικαιούχοι, Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα αναλαμβάνουν τα έξοδα που θα απαιτηθούν για την μεταφορά των ποσών που τους αφορούν στο εξωτερικό.

Για τα Νομικά Πρόσωπα τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση λύσης και δεν τηρείται λογαριασμός τους σε τράπεζα ζητούνται τα δικαιολογητικά που νομιμοποιούν αυτόν που αιτείται να εισπράξει (π.χ. εκκαθαριστής), καθώς και αντίγραφα των διατάξεων του νομικού πλαισίου που ισχύει στη χώρα τους τα οποία αποδεικνύουν τα ανωτέρω (όλα νόμιμα μεταφρασμένα και θεωρημένα). Ο τίτλος εξοφλείται με εντολή μεταφοράς σε αυτόν που νομιμοποιείται να εισπράξει.

Σε εξαιρετικές και απολύτως δικαιολογημένες περιπτώσεις, και εφόσον υπάρχουν μετρητά στις Δ.Ο.Υ., επιτρέπεται η εξόφληση τίτλων με μετρητά, κατόπιν έγγραφης απόφασης του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. η οποία επισυνάπτεται στον τίτλο πληρωμής ή επιστροφής, αφού πιστοποιηθεί ποιος νομιμοποιείται να εισπράξει.

B2. Τελωνεία

Η επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών από τις Τελωνειακές Αρχές δύναται να διενεργείται, κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης επιστροφής, από το αρμόδιο Τελωνείο:

α) με μετρητά και μέχρι του ποσού των € 1.500.

β) υποχρεωτικά με εντολή μεταφοράς στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου για ποσά άνω των € 1.500. Ωστόσο, ο δικαιούχος δύναται να ζητήσει την πίστωση του λογαριασμού του και για ποσά κάτω του προαναφερθέντος ορίου.

Γ. Εξόφληση των οφειλών προς το δημόσιο:

1. Φορολογικές Οφειλές

Σύμφωνα με την Απόφαση με ΠΟΛ 1212/2013 όπως ισχύει, η πληρωμή των βεβαιωμένων οφειλών γίνεται με τη χρήση Ταυτότητας Οφειλής (Τ.Ο.) καταβάλλοντας είτε το σύνολο είτε μέρος της οφειλής ή των δόσεων αποπληρωμής αυτής, επιλέγοντας το Τραπεζικό Ίδρυμα ή τα ΕΛ.ΤΑ. που επιθυμούν, καθώς και τον τρόπο πληρωμής (πληρωμή σε κατάστημα ή χρήση των εναλλακτικών τρόπων πληρωμής που παρέχονται από τους φορείς είσπραξης). Η δυνατότητα που δίνεται για πληρωμή μέρους δόσης, δεν συνεπάγεται και απαλλαγή από τις ισχύουσες διατάξεις περί μη εμπρόθεσμης καταβολής οφειλής. Ο κωδικός αυτός ακολουθεί την οφειλή μέχρι την εξόφλησή της. Οι Τράπεζες ή τα ΕΛ.ΤΑ. που συμμετέχουν στην είσπραξη, δεν μπορούν να αρνηθούν την είσπραξη, εάν ο υπόχρεος προς καταβολή δεν τηρεί λογαριασμό σε αυτά, ούτε να του επιβάλουν, κάποιας μορφής οικονομική επιβάρυνση.

Ο υπόχρεος προς καταβολή ενημερώνεται για τους κωδικούς Τ.Ο. και Τ.Ρ.Ο. με τους παρακάτω τρόπους: α) Με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας, στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), www.gsis.gr, παρέχεται η δυνατότητα στον εγγεγραμμένο χρήστη να λαμβάνει πληροφορίες για τις οφειλές και τις τυχόν ρυθμίσεις του, για τους κωδικούς Τ.Ο. και Τ.Ρ.Ο. που αντιστοιχούν σε αυτές, όπως και η δυνατότητα εκτύπωσης των κωδικών αυτών. β) Για κάθε νέα οφειλή, που βεβαιώνεται, για ενημέρωση του φορολογούμενου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του Κ.Ε.Δ.Ε, εκδίδεται η ατομική ειδοποίηση από την Δ.Ο.Υ., ή τη Γ.Γ.Π.Σ., στην οποία αναγράφεται και ο κωδικός Ταυτότητας Οφειλής (Τ.Ο.).

Η πληρωμή οφειλών προς το δημόσιο από το εξωτερικό μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από τις χώρες της ζώνης SEPA (Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ-Single Euro Payment Area). (Οι χώρες της ζώνης SEPA είναι οι 28 χώρες της ΕΕ και η Ισλανδία, η Νορβηγία, το Λιχτενστάιν, η Ελβετία, το Σαν Μαρίνο και το Μονακό). Η καταβολή γίνεται με Sepa Credit Transfer σε ευρώ με παραλήπτρια Τράπεζα την Τράπεζα της Ελλάδος και αριθμό λογαριασμό IBAN καθώς και πληροφορίες εμβάσματος σύμφωνα με τις οδηγίες ανά φόρο ή τέλος που αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΛΗΡΩΜΗ	ΠΑΡΑΛΗΠΤΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	IBAN ΠΙΣΤΩΣΗΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΜΒΑΣΜΑΤΟΣ	ΝΟΜΙΣΜΑ
1) Φ.Π.Α. 2) ΕΝ.Φ.Ι.Α. 3) ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ 4) ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ 5) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔ. ΦΟΡΟΤ & Τ.Χ. (τ. ΦΜΥ) 6) ΕΙΔΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ & ΤΕΛΗ 7) ΒΕΒΑΙΩΜΕΝΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ (ρυθμισμένες ή μη), Οφειλές σε Δ.Ο.Υ.	BNGRGRAA	GR3901000230000000481090509	30 ψηφία (χωρίς γράμματα) όπως αναγράφονται είτε στο εκκαθαριστικό είτε στην ιστοσελίδα προσωποποιημένης πληροφόρησης του TAXISnet ως «Κωδικός πληρωμής σε Τράπεζα»	EUR
ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	BNGRGRAA	GR6601000230000000481090508	20 ψηφία (χωρίς γράμματα) όπως αναγράφονται στην σχετική ειδοποίηση της εφαρμογής ως «Κωδικός πληρωμής σε Τράπεζα»	EUR
e-ΠΑΡΑΒΟΛΟ		GR1201000230000000481090510		

Στην Ελλάδα, οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να εξοφλούν τις οφειλές τους στους φορείς είσπραξης (Τράπεζες και τα ΕΛ.ΤΑ.) όπως ορίζονται στην υπ αριθ. Δ5Α1123655/2013 Α.Υ.Ο, με την χρήση μοναδικού κωδικού για κάθε βεβαιωμένη οφειλή.

Σε εξαιρετικές και απολύτως δικαιολογημένες περιπτώσεις η καταβολή των ανωτέρω οφειλών δύναται να διενεργείται και στις Δ.Ο.Υ. Ειδικότερα η οφειλή μπορεί να εξοφληθεί ως ακολούθως:

- α) με επιταγές, τραπεζικές ή προσωπικές για οποιοδήποτε ποσό.
- β) με μετρητά, οι επιτηδευματίες και τα νομικά πρόσωπα μέχρι 250 ευρώ, τα φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες μέχρι 500 ευρώ.
- γ) με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες που εκδίδονται από συμβαλλόμενες Τράπεζες στην Ελλάδα (υπό την προϋπόθεση ότι το κέντρο επεξεργασίας εγκρίσεων είναι συνδεδεμένο με τη ΔΙΑΣ Α.Ε.) και μέχρι του ορίου της κάρτας τους.

2. Τελωνειακές Οφειλές

Η εξόφληση τελωνειακών οφειλών πραγματοποιείται στα αρμόδια Τελωνεία ως ακολούθως:

- α. Για ποσά έως 300 Ευρώ με μετρητά
- β. Για ποσά από 300 – 3.000 Ευρώ με προσωπικές ή τραπεζικές επιταγές
- γ. Για ποσά άνω των 3.000 Ευρώ υποχρεωτικά με τραπεζικές επιταγές

PAID IN FULL

Δ. Αμοιβαία συνδρομή στην είσπραξη:

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ, όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τα άρθρα 295-319 του Ν.4072/2012 (ΦΕΚ 86/Α), η ελληνική φορολογική διοίκηση δύναται να αποστέλλει προς (και αντίστοιχα να δέχεται από) τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αιτήσεις αμοιβαίας συνδρομής με στόχο την είσπραξη απαιτήσεων της έναντι φορολογουμένων που διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία στα κράτη αυτά.

Παρόμοια δυνατότητα παρέχεται στην ελληνική φορολογική διοίκηση και μέσω της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου του 2010 που την τροποποιεί. Η Σύμβαση αυτή κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον Ν.4153/2013 (ΦΕΚ 116/Α) και ετέθη σε εφαρμογή την 01/09/2013. Η αμοιβαία συνδρομή στην είσπραξη παρέχεται από και προς τα υπόλοιπα Κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ανωτέρω Σύμβαση.

Τέλος δυνατότητα αμοιβαίας συνδρομής στην είσπραξη παρέχεται και δυνάμει σχετικών διατάξεων που περιέχονται σε ορισμένες εκ των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Σ.Α.Δ.Φ.) που έχει υπογράψει η Ελλάδα με άλλα Κράτη.

VIII. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

A. ΘΕΜΑΤΑ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Τα μισθώματα που αποκτούν οι Έλληνες του εξωτερικού, από ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου (3.6%), έστω και αν αυτά τα ακίνητα έχουν αποκτηθεί με συνάλλαγμα.

Εξαιρετικά, απαλλάσσονται της υποχρέωσης τελών χαρτοσήμου, οι μισθώσεις κατοικιών.

Το βάρος της δαπάνης είναι θέμα συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών, εκτός της περίπτωσης που ο μισθωτής είναι πρόσωπο απαλλασσόμενο από τα τέλη χαρτοσήμου (Δημόσιο, Δήμος, Κοινότητα, κλπ) οπότε ολόκληρο το τέλος (3.6%) βαρύνει τον εκμισθωτή.

Ολόκληρο το τέλος χαρτοσήμου σε κάθε περίπτωση το αποδίδει στο Δημόσιο ο ιδιοκτήτης (εκμισθωτής) με την ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος.

2. ΤΕΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΑΛΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι Έλληνες του εξωτερικού δεν απαλλάσσονται από τα τέλη χαρτοσήμου (αναλογικά ή πάγια) για διάφορες συμβάσεις ή άλλες πράξεις για τις οποίες προβλέπεται χαρτοσήμανση, έστω και αν καλύπτουν τις πράξεις αυτές με συνάλλαγμα.

B. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

1. Ετήσια τέλη κυκλοφορίας επιβατικών ΙΧ αυτοκινήτων

Τα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα των Ελλήνων κατοίκων εξωτερικού, τα οποία κυκλοφορούν στην Ελλάδα με ελληνικές πινακίδες, δεν απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας με εξαίρεση τα ανήκοντα σε αναπήρους του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (166 Α'), όπως ισχύει, εφόσον τους χορηγηθεί απαλλαγή με απόφαση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. κατόπιν σχετικής αίτησης (με τα σχετικά δικαιολογητικά), η οποία υποβάλλεται μέχρι 31.12 κάθε έτους και ισχύει από το επόμενο έτος.

Τα τέλη κυκλοφορίας καταβάλλονται από 1.11 μέχρι και 31.12 του προηγούμενου έτους εκείνου που αφορούν με μέριμνα των κατόχων των αυτοκινήτων.

α) Για τα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα **έως την 31.10.2010** καθώς και για τις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών ως εξής:

Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα (κυβ. εκατ.)		Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	Έως	300	22
Β'	301 -	785	55
Γ'	786 -	1.071	120
Δ'	1.072 -	1.357	135
Ε'	1.358 -	1.548	240
ΣΤ'	1.549 -	1.738	265
Ζ'	1.739 -	1.928	300
Η'	1.929 -	2.357	660
Θ'	2.358 -	3.000	880
Ι'	3.001 -	4.000	1.100
Κ'	4.001	και άνω	1.320

β) Για τα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα **από την 1/11/2010 και μετά**, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Για τον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 120	0,90
121 - 140	1,10
141 - 160	1,70
161 - 180	2,25
181 - 200	2,55
201 - 250	2,80
Άνω των 251	3,40

Ο τρόπος αυτός υπολογισμού ισχύει για όλα τα προαναφερόμενα αυτοκίνητα, άσχετα από την τεχνολογία που αυτά ενσωματώνουν (βενζινοκίνητα, υβριδικά, πετρελαιοκίνητα κλπ).

Παραδείγματα:

Για ένα Ι.Χ. επιβατικό αυτοκίνητο με εκπομπές 150 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $150 \times 1,70 = 255$ ευρώ. Ομοίως, για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 195 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $195 \times 2,55 = 497,25$ ευρώ ενώ για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 90 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 140 ευρώ.

Για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται όπως για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

Ειδικά, για τα τύπου JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα διευκρινίζονται τα εξής:

Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001, όπως αυτές ισχύουν, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικό αυτοκίνητο όχημα και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό (επαγγελματικό), η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινούνται τα Διοικητικά Δικαστήρια (ΣΧΕΤ: 1015436/ 147/ Τ.& Ε.Φ./ ΠΟΛ.1048/7.2.1997).

2. Προθεσμία εμπρόθεσμης καταβολής τελών κυκλοφορίας και πρόστιμα για εκπρόθεσμη καταβολή

Η εμπρόθεσμη καταβολή κάθε έτους γίνεται από 1.11 μέχρι και 31.12 του προηγούμενου έτους εκείνου που αφορούν.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, μη καταβολής ή καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας, καταβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με τα τέλη κυκλοφορίας.

Στην περίπτωση κυκλοφορίας οχήματος χωρίς να έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας, αφαιρούνται οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας.

3. Ακινήσια αυτοκινήτων

Οι Έλληνες κάτοικοι εξωτερικού που έχουν στην Ελλάδα αυτοκίνητο με ελληνικές πινακίδες είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν τα τέλη κυκλοφορίας, έστω και αν το όχημα δεν κινηθεί.

Για να μην οφείλουν τέλη κυκλοφορίας, πρέπει να δηλώσουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ για τη φορολογία εισοδήματός τους την ακινήσια πριν από την έναρξη του ημερολογιακού έτους καταθέτοντας ταυτόχρονα την άδεια κυκλοφορίας, τις πινακίδες και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, δηλώνοντας ότι ο χώρος ακινητοποίησης είναι ιδιόκτητος κλειστός περιφραγμένος χώρος και το αυτοκίνητο να παραμείνει σε ακινήσια για ολόκληρο το έτος.

Στην περίπτωση αυτή, εφόσον γίνει άρση της ακινήσιας, καταβάλλονται τα τέλη κυκλοφορίας χωρίς πρόστιμο πριν από την άρση αυτής.

4. Πού και πώς καταβάλλονται τα τέλη κυκλοφορίας;

Τα τέλη κυκλοφορίας καταβάλλονται στους φορείς που ορίζονται κάθε φορά με Απόφαση Υπουργού Οικονομικών (Τράπεζες, ΕΛΤΑ κλπ), από τον κάτοχο του οχήματος ή οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο για λογαριασμό του κατόχου με την προσκόμιση της άδειας κυκλοφορίας ή φωτοαντίγραφο αυτής και της εκτύπωσης του εντύπου τελών κυκλοφορίας μέσω του συστήματος TAXIS.

ΙΧ. ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. ΠΟΤΕ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗ - ΑΙΤΗΜΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.-ν.4174/2013), εφόσον ο υπόχρεος αμφισβητεί πράξεις που εκδίδονται σε βάρος του από τις φορολογικές αρχές ή σιωπηρές απορρίψεις των αρχών αυτών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα αυτού (άρθ. 2 Κ.Φ.Δ.), οφείλει, πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη, να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας.

Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή παρέλειψε την έκδοσή της, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης στον υπόχρεο ή από τη συντέλεση της παράλειψης. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται κατά το διάστημα 1 έως 31 Αυγούστου.

Στην προσφυγή πρέπει εκτός των άλλων να αναγράφονται και τα στοιχεία του αντικλήτου, ανάλογα με την περίπτωση. Αν και η υποχρέωση αυτή δεν αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της ενδικοφανούς προσφυγής, ειδικά επί προσφυγών από κατοίκους εξωτερικού ο ορισμός αντικλήτου επί της προσφυγής με τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας του είναι επιβεβλημένος. Ως αντίκλητος μπορεί να ορισθεί ο φορολογικός εκπρόσωπος στην Ελλάδα του κατοίκου εξωτερικού, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κ.Φ.Δ. και την υπ' αριθμ. ΠΟΛ 1283/2013 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ή και άλλο πρόσωπο, εφόσον το επιθυμεί ο προσφεύγων.

Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο 50%. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου βάσει δήλωσης.

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής της καταβολής του ανωτέρω καταβλητέου ποσοστού 50%. Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την εν λόγω καταβολή, μόνο στην περίπτωση που η καταβολή θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο.

2. ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Η απόφαση επί του αιτήματος αναστολής εκδίδεται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος και ενημερώνεται σχετικά η αρμόδια φορολογική αρχή και ο υπόχρεος. Εφόσον δεν εκδοθεί απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής θεωρείται ότι το αίτημα αναστολής έχει απορριφθεί.

Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται από την ανωτέρω Διεύθυνση εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της προσφυγής και κοινοποιείται στον υπόχρεο κατά τις κείμενες διατάξεις (άρθ. 5 Κ.Φ.Δ.), με ενημέρωση και της αρμόδιας φορολογικής αρχής. Επί κατοίκων εξωτερικού η κοινοποίηση γίνεται στον ορισθέντα αντίκλητο, εκτός εάν δεν έχει ορισθεί, οπότε η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδ. β' της παρ. 5 του ως άνω άρθρου. Η ανωτέρω προθεσμία, για την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής, αναστέλλεται κατά το διάστημα 1 έως 31 Αυγούστου.

Αν εντός της ανωτέρω προθεσμίας δεν εκδοθεί απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, τότε θεωρείται ότι η προσφυγή έχει απορριφθεί και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση της απόρριψης αυτής κατά την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας.

Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή κατά της σιωπηρής απόρριψης αυτής, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει δικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της ανωτέρω Διεύθυνσης ή τη συντέλεση της σιωπηρής απόρριψης.

Επί δικαστικών προσφυγών που ασκούνται από κατοίκους εξωτερικού, η προθεσμία άσκησης αυτών είναι ενενήντα (90) ημέρες. Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της δικαστικής προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου αυτής στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκησή της.

Προσφυγή απευθείας στα διοικητικά δικαστήρια κατά οποιασδήποτε πράξης των φορολογικών αρχών για την οποία πρέπει να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή είναι απαράδεκτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αναλυτικές πληροφορίες σε σχέση με την άσκηση και τις διαδικασίες ενδικοφανούς προσφυγής (νομοθετικό πλαίσιο, εκδοθείσες αποφάσεις και εγκυκλίους, απαντήσεις σε συνήθη ερωτήματα κλπ) είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα **www.publicrevenue.gr** της Γεν. Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο ***ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (πρώην ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ)*** → ***Συχνές ερωτήσεις που αφορούν στην Δ.Ε.Δ. και τις αρμοδιότητές της.*** Οι πληροφορίες αυτές επικαιροποιούνται με τις τυχόν μεταβολές και είναι προσβάσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΜΕΤΟΙΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η' ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ

A. ΜΕΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ

1. ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχα είναι τα πρόσωπα που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό, τουλάχιστον κατά τα τελευταία δύο (2) δωδεκάμηνα και τη μεταφέρουν στην Ελλάδα. Θεωρείται ότι ένα πρόσωπο έχει τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό όταν διαμένει συνήθως εκεί, δηλαδή τουλάχιστον 185 ημέρες ανά δωδεκάμηνο λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών, ή σε περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών, από τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί αυτού του ατόμου και του τόπου στον οποίο κατοικεί.

Η παραμονή στο εξωτερικό με σκοπό τη φοίτηση σε Πανεπιστήμιο ή άλλη σχολή, καθώς και η αποστολή προσώπου στο εξωτερικό για παροχή εργασίας καθορισμένης διάρκειας, δεν σημαίνει ότι στη χώρα αυτή το πρόσωπο έχει συνήθη κατοικία.

2. ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΦΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα δικαιούχα πρόσωπα παραλαμβάνουν ατελώς τα είδη της οικοσκευής τους και μεταφορικά μέσα, δηλαδή ένα ΙΧ αυτοκίνητο ή ένα αυτοκινούμενο τροχόσπιτο, ένα ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο (δεν είναι δυνατή η παράδοση ρυμουλκούμενου τροχόσπιτου, εφόσον έχει παραδοθεί αυτοκινούμενο τροχόσπιτο, και αντίστροφα), ένα μοτοποδήλατο ή μία μοτοσικλέτα, ένα σκάφος αναψυχής και ένα ιδιωτικό αεροπλάνο.

Τα παραπάνω μεταφορικά μέσα για να τύχουν των απαλλαγών λόγω μεταφοράς συνήθους κατοικίας, πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να τα είχαν στην κυριότητά τους και να τα χρησιμοποιούσαν στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας επί έξι τουλάχιστον μήνες πριν την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας.

Όταν το δικαιούχο πρόσωπο μετοικεί από τις ηπείρους, Αμερική, Αφρική και από τα κράτη της Αυστραλίας, του Ιράκ, της Ιορδανίας, Κουβέιτ, Σαουδικής Αραβίας, Μπαχρέιν, Κατάρ και Ενωμένων Αραβικών Εμιράτων, μπορεί, αντί του αυτοκινήτου που είχε στον τόπο της συνήθους κατοικίας του, να φέρει ένα εντελώς καινούριο ΙΧ αυτοκίνητο νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

Για τα προερχόμενα από τρίτη χώρα είδη οικοσκευής παρέχεται πλήρης απαλλαγή από δασμούς και λοιπούς φόρους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εν λόγω απαλλαγή στις περιπτώσεις μη αναλώσιμων ειδών είναι η χρησιμοποίησή τους στον συνήθη τόπο κατοικίας για τουλάχιστον έξι (6) μήνες και ότι προορίζονται για ιδία χρήση στο νέο τόπο κατοικίας.

Στα μεταφορικά μέσα, για τα οποία ισχύει η εξάμηνη κυριότητα και χρήση στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του ενδιαφερομένου, παρέχεται πλήρης απαλλαγή από δασμό, Φ.Π.Α. και τέλος ταξινόμησης. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η εισαγωγή καινούργιου ΙΧ αυτοκινήτου, ο ΦΠΑ καταβάλλεται στην Ελλάδα και εφόσον το όχημα είναι μέχρι 2000 κ.ε. παρέχεται απαλλαγή από το 80% του τέλους ταξινόμησης, ενώ αν το όχημα είναι πάνω από 2000 κ.ε. παρέχεται απαλλαγή από το 50% του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης.

Οι απαλλαγές των ανωτέρω ειδών παρέχονται μια φορά στην οικογένεια (σύζυγοι και άγαμα παιδιά) και δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση, η μίσθωση ή η παραχώρηση της χρήσης τους για ένα (1) έτος από την ημερομηνία παραλαβής τους, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής και την καταβολή των οφειλόμενων επιβαρύνσεων.

Επιπλέον, όσον αφορά ειδικότερα τα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα ή αυτοκινούμενα τροχήσπιτα, είναι δυνατό να μεταβιβάζονται από το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο μετά την παρέλευση της ανωτέρω ετήσιας περιοριστικής προθεσμίας μόνο ύστερα από έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής και εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσοστό του τέλους ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων ανάλογα με το διάστημα που έχει παρέλθει από την ημερομηνία αποδοχής του τελωνειακού παραστατικού μέχρι την καταβολή του ποσοστού αυτού ως ακολούθως:

- α. Από 1 μέχρι 2 έτη καταβάλλεται το 50%.
- β. Από 2 μέχρι 3 έτη καταβάλλεται το 40%.
- γ. Από 3 μέχρι 4 έτη καταβάλλεται το 30%.
- δ. Από 4 μέχρι 5 έτη καταβάλλεται το 20%.

Από τα 4 έτη και άνω δεν απαιτείται η καταβολή τέλους ταξινόμησης.

Η έγκριση για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου χορηγείται ύστερα από αίτηση που καταθέτει το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, ενώ μετά την πάροδο πενταετίας από την ημερομηνία αποδοχής του τελωνειακού παραστατικού η μεταβίβαση γίνεται χωρίς να απαιτείται η έγκριση της Τελωνειακής Αρχής.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Για να χορηγηθούν οι παραπάνω απαλλαγές θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να προσκομίσουν στο τελωνείο το πιστοποιητικό μετοικεσίας που εκδίδει το αρμόδιο Ελληνικό Προξενείο του τόπου διαμονής τους στο εξωτερικό, η έκδοση του οποίου μπορεί να γίνει το αργότερο μέσα σε 24 μήνες, ή εφόσον πρόκειται για πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται μέσα σε τριάντα έξι (36) μήνες, από την άφιξή τους στην Ελλάδα.

Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη οικοσκευής πρέπει να μεταφέρονται στην Ελλάδα για τελωνισμό το αργότερο μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού μετοικεσίας. Τα μεταφορικά μέσα από την είσοδό τους στην Ελλάδα θα πρέπει εντός μηνός να προσκομίζονται στο Τελωνείο για τελωνισμό.

Επισημαίνεται ότι εάν τα αυτοκίνητα δεν πληρούν την εκάστοτε τελευταία κοινοτική οδηγία, όσον αφορά τις εκπομπές ρύπων και καυσαερίων, ή είναι συμβατικής τεχνολογίας, προκειμένου να διαπιστωθεί η δυνατότητα ταξινόμησής τους από το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού – Γενική Διεύθυνση Οδικής Ασφάλειας – Δ/ση Τεχνολογίας Οχημάτων – Τμήμα Τεχνολογίας Οχημάτων Ειδικής Χρήσης – Εγκρίσεις, θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνούν με την παραπάνω υπηρεσία (τηλ. 210-6508435, 210-6508592).

B. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Επενδυτικά αγαθά και άλλα αγαθά εξοπλισμού (μηχανήματα, όργανα, συσκευές κλπ.) που εισάγονται στη χώρα μας από τρίτη χώρα, απαλλάσσονται από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) καθώς και από τον εισαγωγικό δασμό, εφόσον τα παραπάνω αγαθά ανήκουν σε επιχείρηση (βιομηχανική, βιοτεχνική, γεωργική κλπ.) που παύει οριστικά τη δραστηριότητά της στη χώρα όπου είναι εγκαταστημένη, προκειμένου να ασκήσει παρόμοια δραστηριότητα στη χώρα μας.

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η παραπάνω ατέλεια παρέχεται εφόσον σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση συντρέχουν για τα μεταφερόμενα αγαθά οι ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:

- Έχουν πράγματι χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση στην οποία ανήκουν επί 12 τουλάχιστο μήνες πριν από την ημερομηνία παύσης της δραστηριότητας της επιχείρησης στη χώρα από την οποία μεταφέρεται.
- Προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την ίδια χρήση μετά τη μεταφορά τους.
- Είναι ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της συγκεκριμένης επιχείρησης.
- Προορίζονται για την άσκηση δραστηριότητας που δεν απαλλάσσεται από τον Φ.Π.Α. δυνάμει του άρθρου 22 του ν.2859/2000.

Η εισαγωγή των αγαθών στη χώρα μας πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία κατά την οποία η επιχείρηση στην οποία ανήκουν παύει τη δραστηριότητά της στη χώρα από την οποία μεταφέρεται. Εξαιρούνται από την ατέλεια:

- Τα μεταφορικά μέσα που δεν αποτελούν μέσα παραγωγής αγαθών ή προσφοράς υπηρεσιών (π.χ. τα επιβατικά αυτοκίνητα του επιχειρηματία ή των υπαλλήλων του).
- Οι κάθε είδους προμήθειες που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ή για διατροφή των ζώων.
- Τα καύσιμα και τα αποθέματα πρώτων υλών ή κατεργασμένων ή ημικατεργασμένων προϊόντων.
- Τα ζώα που βρίσκονται στην κατοχή ζωεμπόρων.

2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Το τελωνείο εισαγωγής των επενδυτικών αγαθών χορηγεί την παραπάνω ατέλεια εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας καταθέσει σ' αυτό τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Υπεύθυνη δήλωση με την οποία θα δηλώνει ότι η επιχείρησή του έπαυσε οριστικά τη δραστηριότητά της στη χώρα όπου ήταν εγκαταστημένη, ότι τα εισαγόμενα επενδυτικά αγαθά είχαν χρησιμοποιηθεί στην επιχείρηση επί 12 τουλάχιστο μήνες κλπ.
- Βεβαίωση του εμπορικού ή άλλου επιμελητηρίου της χώρας όπου ήταν εγκαταστημένη η επιχείρηση ή απόδειξη πώλησης των κτιριακών εγκαταστάσεών της ή άλλες ανάλογες επίσημες αποδείξεις, από τις οποίες θα αποδεικνύεται ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έπαυσε τη δραστηριότητά της στη χώρα που ήταν εγκαταστημένη και ο χρόνος κατά τον οποίο έπαυσε η δραστηριότητα αυτή. Στις περιπτώσεις που η μεταφερόμενη επιχείρηση ανήκει σε Έλληνα μετοικούντα αντί των παραπάνω αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να προσκομίσει σχετικό πιστοποιητικό της οικείας ελληνικής προξενικής αρχής.
- Βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής εφορίας της χώρας μας με την οποία θα βεβαιώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει σ' αυτήν την έναρξη της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικά και για τα επενδυτικά αγαθά και άλλα αγαθά εξοπλισμού που ανήκουν σε ελεύθερους επαγγελματίες οι οποίοι μεταφέρουν από μία άλλη χώρα τη δραστηριότητά τους στη χώρα μας.

Γ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, επιτρέπεται χωρίς την είσπραξη των αναλογούντων δασμών και φόρων, η εισαγωγή-μεταφορά από ιδιώτες που επισκέπτονται την Ελλάδα, μεταφορικών μέσων ιδιωτικής χρήσης και προσωπικών ειδών (αφορά προσωπικά είδη τρίτης χώρας, δεδομένου ότι στην κοινότητα είναι ελεύθερα) που προορίζονται να παραμείνουν προσωρινά στην Ελλάδα και στη συνέχεια να επανεξαχθούν - επαναποσταλούν στο εξωτερικό μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται κατά περίπτωση και έχει ορίσει το αρμόδιο τελωνείο.

Μαζί με τα μεταφορικά μέσα, επιτρέπεται η προσωρινή εισαγωγή- χρησιμοποίηση των συνηθισμένων ανταλλακτικών, εξαρτημάτων και του εξοπλισμού που φέρει κάθε μεταφορικό μέσο, σύμφωνα με τους κανόνες κυκλοφορίας που ισχύουν (πρέπει να συνεισάγονται με το μεταφορικό μέσο).

1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό . Συνήθης κατοικία είναι ο τόπος στον οποίο ένα άτομο διαμένει συνήθως, δηλαδή, τουλάχιστον (185) ημέρες ανά δωδεκάμηνο λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών. Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και τα προσωπικά είδη με τους εξής ειδικότερους όρους:

- το πρόσωπο να έχει τη συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδας
- να έρχεται προσωρινά στην Ελλάδα
- να χρησιμοποιεί το μέσο μεταφοράς και τα προσωπικά του είδη για ιδιωτική του χρήση.

Διάρκεια - Τέλη κυκλοφορίας

Η διάρκεια παραμονής στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής- χρησιμοποίησης ορίζεται στους έξι (6) μήνες, συνεχείς ή όχι, ανά δωδεκάμηνο.

Ειδικά, τα επιβατικά οχήματα που εισάγονται-μεταφέρονται προσωρινά από πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό, εφόσον δεν επανεξάγονται-επαναποστέλλονται με τη λήξη της διάρκειας των έξι (6) μηνών, πρέπει να

ακινήτοποιούνται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, και να παραμένουν ακινήτοποιημένα το λιγότερο έξι (6) μήνες και το ανώτερο είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Για να δικαιούται ένα πρόσωπο να κυκλοφορήσει εκ νέου το ακινήτοποιημένο επιβατικό όχημα, πρέπει κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από την αποσφράγιση του οχήματος να αποδεικνύει ότι είχε τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, δηλαδή ότι παρέμεινε στο εξωτερικό επί εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες τουλάχιστον μετά τη σφράγιση του οχήματος.

Αν το παραπάνω διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών της τελωνειακής ακινήτοποίησης παρέλθει, χωρίς το δικαιούχο πρόσωπο να φροντίσει για την με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο τακτοποίηση του οχήματος, τότε αυτό κηρύσσεται αζήτητο. Για τα επιβατικά οχήματα, που φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου άλλης χώρας, καταβάλλονται τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, από την ημέρα υπαγωγής τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής.

Για τα επιβατικά οχήματα που φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς άλλης χώρας και με τη λήξη του αρχικού εξαμήνου κυκλοφορίας δεν επανεξάγονται-επαναποστέλλονται, καταβάλλονται τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, για το χρονικό διάστημα που κυκλοφορούν πέραν του αρχικού εξαμήνου.

Επιτρέπεται η εισαγωγή με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής χρησιμοποίησης και δεύτερου μεταφορικού μέσου από το ίδιο πρόσωπο, με την προϋπόθεση ότι τα οχήματα φέρουν ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας κανονικής σειράς άλλης χώρας.

2. ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Το δικαίωμα της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης παρέχεται και στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για να **σπουδάσουν** σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη. Η διάρκεια παραμονής περιορίζεται στην πραγματική διάρκεια των σπουδών.

β. Στα πρόσωπα που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνον για **μετεκπαίδευση ή ειδίκευση** σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή πανεπιστημιακές κλινικές. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη για διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη της μετεκπαίδευσης ή ειδίκευσης.

γ. Στους αλλοδαπούς που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα με σκοπό να **εργαστούν σε εκτέλεση σύμβασης ορισμένου χρόνου με το ελληνικό δημόσιο**, οργανισμό δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το δημόσιο, σε αλλοδαπά εμπορικά ή βιομηχανικά επιμελητήρια ή σε εγκαταστημένους στη χώρα μας ξένους κρατικούς οργανισμούς και ινστιτούτα και οι οποίοι προσφέρουν ιδιαίτερα εξειδικευμένη εργασία προσωρινής μορφής. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.

δ. Στους αλλοδαπούς που έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα για να **εργαστούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου ως διδακτικό προσωπικό** σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας μας ή σε ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με βάση διμερείς μορφωτικές συμφωνίες. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση εργασίας τους.

ε. Στους Έλληνες διπλωματικούς, προξενικούς και λοιπούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και στους εξομοιούμενους με αυτούς υπαλλήλους, που επιστρέφουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και είδη οικοσκευής και για διάστημα μέχρι πέντε (5) χρόνια από την άφιξή τους στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας. Η πενταετής διάρκεια παρατείνεται για ολόκληρο το διάστημα παραμονής των υπαλλήλων στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας, με τον όρο ότι η παραμονή τους στην Κεντρική υπηρεσία, δεν οφείλεται σε αίτημά τους, αλλά σε υπηρεσιακές ανάγκες, γεγονός που θα βεβαιώνεται από την αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία. Παράταση πέραν της πενταετίας, θα χορηγείται τμηματικά για δώδεκα (12) μήνες κάθε φορά και μέχρι τη λήξη της υπηρεσίας του υπαλλήλου στην Κεντρική Υπηρεσία.

στ. Στα πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον έξι(6) μήνες το δωδεκάμηνο. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

- Οι Έλληνες υπήκοοι, κάτοικοι Ελλάδας που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό, τουλάχιστον έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο.
- Τα πρόσωπα των οποίων οι σύζυγοι έχουν μετοικήσει στην Ελλάδα, εφόσον εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό μετά τη μετοίκηση των συζύγων τους.
- Οι αλλοδαποί (αλλοδαπές) που είναι παντρεμένοι με Έλληνες (Ελληνίδες) μόνιμους κατοίκους Ελλάδας, εφόσον και μετά το γάμο τους εξακολουθούν να παραμένουν πραγματικά στο εξωτερικό. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και τα προσωπικά είδη και για διάρκεια που ορίζεται σε έξι(6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

ζ. Στους Έλληνες υπηκόους με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που σπουδάζουν στο εξωτερικό ως φοιτητές, σπουδαστές ή μετεκπαιδευόμενοι σε σχολές εξωτερικού, εφόσον παραμένουν για σπουδές εκτός Ελλάδας κατά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους σπουδών.

Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για διάστημα τριών (3) μηνών συνεχών ή όχι ανά ημερολογιακό έτος.

η. Στα Ελληνικά πληρώματα εμπορικών πλοίων γραμμών εξωτερικού. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι Έλληνες υπήκοοι, που είναι ναυτολογημένοι σε εμπορικά πλοία γραμμών εξωτερικού τουλάχιστον 6 μήνες το δωδεκάμηνο. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα και για διάρκεια που ορίζεται σε έξι(6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

θ. Στα πρόσωπα που μετοικούν στην Ελλάδα. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα με σκοπό τον τελωνισμό του και για διάστημα ένα (1) μήνα με τον όρο ότι το διάστημα αυτό δεν ξεπερνά την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο τελωνισμός του οχήματος με τις διατάξεις των μετοικούντων.

ι. Στους **επαναπατριζόμενους Έλληνες και ομογενείς πολιτικούς πρόσφυγες**. Το δικαίωμα παρέχεται για ένα επιβατικό όχημα με σκοπό τον τελωνισμό του και για διάστημα έξι (6) μηνών, με τον όρο ότι το διάστημα αυτό δεν ξεπερνά την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο τελωνισμός του οχήματος με τις διατάξεις των Μετοικούντων.

ια. Στους **διπλωματικούς και προξενικούς υπαλλήλους ξένων διπλωματικών αποστολών**, στο αλλοδαπό προσωπικό της Δ.Ε.Μ.Ε., στην Αμερικάνικη αποστολή βοήθειας, τις δυνάμεις των Η.Π.Α., NATO, την 7206 Αμερικάνικη Μονάδα, το πεδίο βολής Κρήτης, το υπαλληλικό προσωπικό της Ε.Ε., τους αναγνωρισμένους στην Ελλάδα διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, κλπ), τους αλλοδαπούς ανταποκριτές ξένου τύπου και το αλλοδαπό προσωπικό των ξένων Αρχαιολογικών Σχολών.

ιβ. **Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα** που εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούν στη χώρα μας επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος μέλος στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, εφόσον πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Η σύμβαση εργασίας ή η συμφωνία του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζόμενου με την εταιρεία να προβλέπει τη χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή.

β) Το εταιρικό όχημα να μη χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδας, με την έννοια ότι χρησιμοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του έτους εκτός Ελλάδας.

γ) Η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος να έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και να προβλέπεται ρητά στη σύμβαση εργασίας, αποτελώντας μέρος, από οικονομική άποψη, της αμοιβής του εργαζομένου.

δ) Το όχημα να καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

Η διάρκεια παραμονής του επιβατικού οχήματος στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής δεν περιορίζεται χρονικά, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Για τα επιβατικά οχήματα που κυκλοφορούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης από τα πρόσωπα των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε' , οφείλονται από την εισαγωγή τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις τέλη κυκλοφορίας, εκτός από τα πρόσωπα εκείνα της περίπτωσης α', τα οποία έχουν συνήθη κατοικία σε χώρα-μέλος της ΕΟΚ και εισάγουν επιβατικό όχημα που φέρει πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής σειράς της χώρας-μέλους, που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας.

3. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

- Επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένου και του οδηγού ή αυτοκινούμενα τροχήσπιτα με τα ρυμουλκούμενά τους.
- Μοτοσικλέτες ή μοτοποδήλατα.
- Τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.
- Τα αεροπλάνα ιδιωτικής χρήσης.
- Άλογα ιππασίας.

4. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα επιβατικά οχήματα, κατά την είσοδό τους στη χώρα μας, πρέπει να φέρουν επίσημες πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής ή προσωρινής σειράς (που ισχύουν) της χώρας που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας τους.

Επίσης, πρέπει να συνοδεύονται από την άδεια κυκλοφορίας που έχει εκδώσει η χώρα στην οποία έχουν καταχωρηθεί και να είναι ασφαλισμένα.

Εάν κατά την είσοδό τους στη χώρα δεν ισχύει η προσωρινού τύπου άδεια κυκλοφορίας, τότε δεν είναι δυνατή η υπαγωγή τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Επίσης δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν ή να παραμένουν στη χώρα με τα παραπάνω καθεστώτα, πέραν της ημερομηνίας ισχύος της άδειας κυκλοφορίας προσωρινού τύπου. Για τη συνέχιση της παραμονής των οχημάτων στο παραπάνω καθεστώς πρέπει οι κάτοχοι να εφοδιάζονται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή με ελληνικές πινακίδες και άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

Το δικαιούχο πρόσωπο πρέπει να έχει δίπλωμα οδήγησης επιβατικού οχήματος.

Τα Ι.Χ. επιβατικά αυτοκίνητα που προέρχονται από κράτος-μέλος της Ε.Ε., προκειμένου να υπαχθούν στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης και να κυκλοφορήσουν στη χώρα μας, θα πρέπει να έχουν αποκτηθεί με τους γενικούς όρους φορολογίας που ισχύουν στην εσωτερική αγορά του κράτους-μέλους απόκτησής τους, δηλαδή να έχουν καταβάλει τις οφειλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις στη χώρα αυτή ή να έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές και να μην έχουν τύχει λόγω της εξαγωγής τους από το κράτος αυτό σε άλλες κοινοτικές ή τρίτες χώρες, καμιάς απαλλαγής ή επιστροφής δασμών και λοιπών φόρων, συμπεριλαμβανομένου και του Φ.Π.Α.

Εξαιρούνται τα μέσα μεταφοράς που έχουν αποκτηθεί σε κράτος της Ε.Ε.

- στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων,
- στα πλαίσια αναγνωρισμένων διεθνών οργανισμών,
- στα πλαίσια των παραχωρήσεων του Βορείου Ατλαντικού Συμφώνου.

Επισημαίνεται ότι οι ιδιώτες που κατέχουν και κυκλοφορούν αυτοκίνητο με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, είναι υποχρεωμένοι να

αποδεικνύουν στις τελωνειακές αρχές ότι έχουν τις προϋποθέσεις που ορίζουν κατά περίπτωση οι διατάξεις.

Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με την απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων, οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές μπορούν να ζητούν κάθε συμπληρωματικό πληροφοριακό ή αποδεικτικό στοιχείο.

5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Τα μεταφορικά μέσα που τίθενται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, πρέπει να επανεξάγονται - επαναποστέλλονται το αργότερο την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που προβλέπεται κατά περίπτωση και έχει ορίσει το τελωνείο.

Τα ρυμουλκούμενα οχήματα πρέπει να επανεξάγονται - επαναποστέλλονται μαζί με το κυρίως όχημα που τα ρυμουλκεί.

Παράδειγμα: αν έχει εισαχθεί προσωρινά επιβατικό όχημα Ι.Χ. μαζί με ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο, πρέπει να επανεξαχθούν-επαναποσταλούν μαζί, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα. Τα μεταφορικά μέσα δεν επιτρέπεται:

- να μεταβιβαστούν
- να εκμισθωθούν
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους
- να οδηγούνται (για μέσα μεταφοράς), έστω και για μία μόνον φορά από τρίτους, ανεξάρτητα της υπαιτιότητας ή όχι του δικαιούχου προσώπου.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να οδηγούν τα μεταφορικά μέσα και άλλα πρόσωπα εκτός του δικαιούχου, ύστερα από έγκριση του τελωνείου και εφόσον τα άλλα πρόσωπα έχουν δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που έχει και ο δικαιούχος που εισήγαγε στο όνομά του το μεταφορικό μέσο.

Για να δοθεί η έγκριση του τελωνείου, ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει τα τρίτα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητό του και τα τρίτα πρόσωπα πρέπει να παρουσιαστούν στο τελωνείο και να αποδείξουν ότι έχουν το ίδιο ακριβώς δικαίωμα με το δικαιούχο. Δεν απαιτείται έγκριση του τελωνείου για την οδήγηση του μεταφορικού μέσου, όταν πρόκειται για τον ή τη σύζυγο, τα παιδιά και τους γονείς του δικαιούχου προσώπου, εφόσον βέβαια έχουν και οι συγγενείς του αυτοί, το ίδιο δικαίωμα με το δικαιούχο.

Αν ένα πρόσωπο έχει παραλάβει με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης επιβατικό όχημα και πριν την λήξη της προθεσμίας επανεξαγωγής-επαναποστολής που έχει ορίσει το τελωνείο, ο δικαιούχος αναχωρήσει στο εξωτερικό χωρίς το όχημα, δεν είναι υποχρεωτική η τελωνειακή ακινητοποίηση του οχήματος.

Θα πρέπει όμως ο δικαιούχος να φροντίσει, πριν λήξει η προθεσμία επανεξαγωγής-επαναποστολής, για την εμπρόθεσμη επανεξαγωγή-επαναποστολή του οχήματος, διαφορετικά οφείλει πρόστιμα.

Δ. ΑΤΕΛΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟ ΕΛΛΗΝΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ανάπηροι Έλληνες μετανάστες και εργαζόμενοι στο εξωτερικό, με διετή τουλάχιστον παραμονή και εργασία (στο εξωτερικό), μπορούν να παραλαμβάνουν ατελώς το κομιζόμενο και προοριζόμενο για τις ανάγκες τους επιβατικό αυτοκίνητο.

2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Θετική ιατρική γνωμάτευση της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

3. ΕΚΤΑΣΗ ΑΤΕΛΕΙΑΣ

Η ατέλεια που παρέχεται καλύπτει το τέλος ταξινόμησης. Ο Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή καθώς και ο εισαγωγικός δασμός (σε περίπτωση εισαγωγής του αυτοκινήτου από χώρα εκτός Ε.Ε.) καταβάλλονται κανονικά.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η ατέλεια χορηγείται από την Τελωνειακή Αρχή εισαγωγής του αυτοκινήτου με:

- Την προσκόμιση της Θετικής Γνωμάτευσης της αρμόδιας επιτροπής.
- Την τήρηση των απαιτούμενων τελωνειακών διατυπώσεων (κατάθεση σχετικής αίτησης, διασάφησης, καθώς και υπεύθυνης δήλωσης περί μη κατοχής άλλου αυτοκινήτου με διατάξεις ατέλειας).

Κατά την παραλαβή του αυτοκινήτου, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να προσκομίζουν στο τελωνείο εισαγωγής, εκτός από τα παραπάνω, πιστοποιητικό της αρμόδιας Ελληνικής Προξενικής Αρχής του τόπου εργασίας τους, στο οποίο θα αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εισαγόμενου αυτοκινήτου και θα βεβαιώνεται η τουλάχιστον διετής συνεχή παραμονή και εργασία τους στο εξωτερικό, η αιτία της αναπηρίας τους και ότι επανέρχονται στην Ελλάδα για οριστική εγκατάσταση.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το παραλαμβανόμενο ατελώς αυτοκίνητο πρέπει να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1650 κ.ε. Κατ' εξαίρεση οι παραπληγικοί και οι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας 100% δικαιούνται αυτοκίνητο ατελώς με κυλινδρισμό κινητήρα μεγαλύτερου κυβισμού.

Για τους μέχρι 1650 κ.ε. δικαιούχους ανάπηρους, υπάρχει δυνατότητα παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου μεγαλύτερου κυβισμού, με την καταβολή ποσοστού του αναλογούντος στα αυτοκίνητα αυτά τέλους ταξινόμησης (30% για τα πάνω από 1650 κ.ε. και μέχρι 2000 κ.ε. και 58% για τα πάνω από 2000 κ.ε.).

Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο μπορεί να οδηγείται και από άλλα πρόσωπα (ένα ή δύο) με την υποχρέωση να επιβαίνει ο ανάπηρος, ύστερα από άδεια της Τελωνειακής αρχής η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, στην οποία θα δηλώνει τα πρόσωπα που επιθυμεί να το οδηγούν και τα οποία δεν πρέπει να διαμένουν μακριά από την κατοικία του.

Το αυτοκίνητο μπορεί να οδηγείται και χωρίς να επιβαίνει ο δικαιούχος ανάπηρος όταν η μετακίνηση οφείλεται σε εξαιρετικές ή επείγουσες περιστάσεις ή γίνεται αποκλειστικά και μόνο για λόγους εξυπηρέτησης των αναγκών του ανάπηρου.

Ε. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ / ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης της δασμολογικής κλάσης 87.03 και αυτοκίνητα τύπου JEEP της δασμολογικής κλάσης 87.04, τα οποία είχαν ταξινομηθεί και κυκλοφορήσει στη χώρα, εφόσον μεταφέρονται ή αποστέλλονται σε άλλο κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εξάγονται σε τρίτη χώρα και επαναφέρονται στην ημεδαπή μέσα σε διάστημα οκτώ (8) ετών από τη διαγραφή τους από τα μητρώα αυτοκινήτων του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, με σκοπό να επαναταξινομηθούν και να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία, απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης.

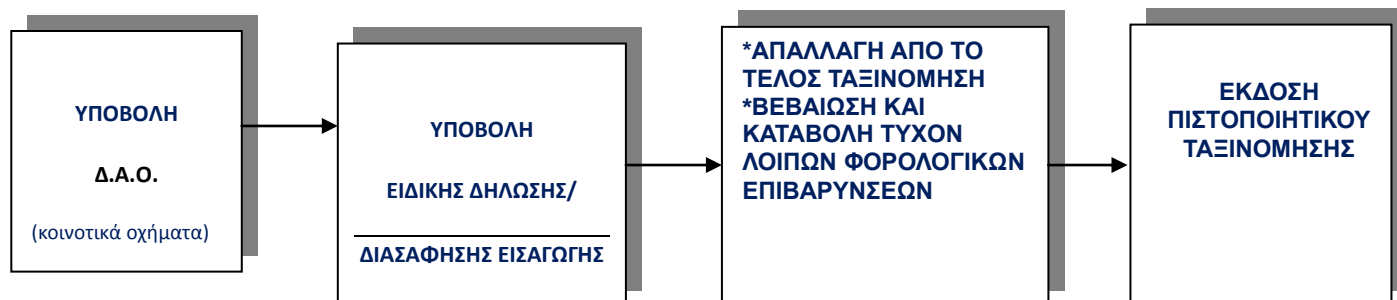
2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

- Πρωτότυπη άδεια κυκλοφορίας του οχήματος που επαναφέρεται στην ημεδαπή
- Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από την οποία να προκύπτει:
 - η ημερομηνία ταξινόμησης και κυκλοφορίας του αυτοκινήτου στη χώρα μας, καθώς και ο αριθμός κυκλοφορίας του και η ημερομηνία διαγραφής αυτού από τα μητρώα αυτοκινήτων του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών,
 - ο τύπος του κινητήρα, το είδος του καυσίμου, ο αριθμός πλαισίου και ο κυλινδρισμός του κινητήρα,
 - το εργοστάσιο /η μάρκα και ο τύπος του οχήματος,
 - τα στοιχεία κατόχου του οχήματος.
- Αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος στη χώρα μας ή του πιστοποιητικού ταξινόμησης αυτού
- Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου με την οποία θα δηλώνει τα στοιχεία ταυτότητας του αυτοκινήτου και τον αριθμό κυκλοφορίας του στη χώρα μας και στο εξωτερικό και ότι το παραλαμβανόμενο με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου

121 του ν.2960/2001, όπως ισχύει, όχημα, είναι το ίδιο αυτοκίνητο με εκείνο που είχε προηγούμενα ταξινομηθεί και κυκλοφορήσει στην ημεδαπή.

➤ Αντίγραφο της διασάφησης εξαγωγής για το όχημα που επανεισάγεται από τρίτη χώρα στην οποία και είχε ταξινομηθεί.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΥΠΟΒΟΛΗ Δ.Α.Ο.

Οχήματα προερχόμενα από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κοινοτικά Οχήματα)
Υποβάλλεται **Δήλωση Άφιξης του Οχήματος (Δ.Α.Ο)** στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και υπόχρεος στη δήλωση αυτή είναι ο ιδιοκτήτης ή ο παραλήπτης του οχήματος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του ή το πρόσωπο στην κατοχή του οποίου τίθενται το όχημα.

- Για όχημα που μεταφέρεται έμφορτο, η Δ.Α.Ο. υποβάλλεται στη τελωνειακή αρχή του πρώτου τόπου προορισμού (τόπος πρώτης εκφόρτωσης).
- Για όχημα που μεταφέρεται αυτοδύναμα, η Δ.Α.Ο. υποβάλλεται στην πλησιέστερη τελωνειακή αρχή κατά την είσοδο στη χώρα.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ / ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

A. Κοινοτικά Οχήματα

Ο ιδιοκτήτης του οχήματος υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, το αργότερο μέχρι την 15^η μέρα του επόμενου μήνα από αυτόν της άφιξης του οχήματος, **Ειδική Δήλωση**, για την απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, καθώς και για την καταβολή τυχόν λοιπών φορολογικών επιβαρύνσεων (πχ. φόρος πολυτελείας), προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

B. Οχήματα προερχόμενα από τρίτες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες

Για οχήματα που προέρχονται από τρίτες χώρες τηρούνται οι προβλεπόμενες διατυπώσεις εισαγωγής είτε επανεισαγωγής, εφόσον έχουν τηρηθεί όλες οι διατυπώσεις εξαγωγής.

4. ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Περισσότερες πληροφορίες, για τα δικαιολογητικά έγγραφα, το τέλος ταξινόμησης, τον φόρο πολυτελείας, τον τρόπο υπολογισμού της φορολογητέας αξίας, καθώς και για τυχόν λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις, είναι διαθέσιμες στη διαδικτυακή πύλη της Τελωνειακής Υπηρεσίας:

- www.icisnet.gr/Υπηρεσίες για πολίτες /Αυτοκίνητα Οχήματα – Φορολογία και
- www.icisnet.gr/Services to Traders/Motor Car & Motorcycle Taxation (στην αγγλική γλώσσα).

ΣΤ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΤΕΛΕΙΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

Παρέχονται απαλλαγές στις εισαγωγές εμπορευμάτων που μεταφέρουν στις προσωπικές τους αποσκευές οι ταξιδιώτες από τρίτες χώρες, εφόσον η αξία τους δεν υπερβαίνει τα 300 ΕΥΡΩ.

Σε περίπτωση επιβατών αεροπλάνων και πλοίων, το χρηματικό όριο απαλλαγής είναι 430 ΕΥΡΩ.

Προκειμένου για ταξιδιώτες κάτω των (15) ετών η απαλλαγή περιορίζεται σε είδη συνολικής αξίας μέχρι 150 ΕΥΡΩ ανεξάρτητα από το μεταφορικό μέσο.

Προκειμένου για κατοίκους παραμεθορίων ζωνών ή μεθοριακούς εργαζόμενους και μέλη του πληρώματος μεταφορικών μέσων, η απαλλαγή περιορίζεται σε είδη συνολικής αξίας μέχρι 175 ΕΥΡΩ.

Για τα παρακάτω εμπορεύματα οι ποσότητες που μπορούν να εισαχθούν ατελώς ανά ταξιδιώτη είναι οι εξής:

A) προϊόντα καπνού:

α) Για ταξιδιώτες που ταξιδεύουν αεροπορικώς:

200 τεμ. τσιγάρα ή

100 τεμ. πουράκια ή

50 πούρα ή

250 γραμ. καπνού

ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων.

β) Για ταξιδιώτες που ταξιδεύουν με τα λοιπά μεταφορικά μέσα:

40 τεμ. τσιγάρα ή

20 τεμ. πουράκια ή

10 τεμ. πούρα ή

50 γραμ. καπνός για κάπνισμα

ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων.

B) Αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά, εκτός του κοινού κρασιού και της μπύρας:

- αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά, με αλκοολικό τίτλο μεγαλύτερο από 22% vol , ή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη με αλκοολικό τίτλο 80% vol ή μεγαλύτερο: 1 λίτρο ή

- αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά με αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 22% vol : 2 λίτρα, ή αναλογικός συνδυασμός αυτών των διαφορετικών προϊόντων και
 - συνολικά 4 λίτρα κοινού κρασιού και 16 λίτρα μύρας
- Για ταξιδιώτες κάτω των (17) ετών δεν δίνεται απαλλαγή για τα καπνικά προϊόντα και οίνοπνευματώδη ποτά.

Z. ΡΕΥΣΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μεταφέρει ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10.000 € δηλώνει το ποσό αυτό στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μέσω των οποίων εισέρχεται ή εξέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1889/2005 (L 309/9/25.11.2005). Στην Ελλάδα, ο έλεγχος διακίνησης ρευστών διαθεσίμων έχει εκχωρηθεί στις τελωνειακές αρχές.

Ως ρευστά διαθέσιμα νοούνται:

- διαπραγματεύσιμοι τίτλοι στον κομιστή, συμπεριλαμβανομένων νομισματικών μέσων εκδιδόμενων στον κομιστή όπως ταξιδιωτικών επιταγών,
- διαπραγματεύσιμοι τίτλοι (συμπεριλαμβανομένων επιταγών, γραμματίων και εντολών πληρωμής) είτε εκδιδόμενοι στον κομιστή είτε οπισθογραφημένοι χωρίς περιορισμό, είτε εκδιδόμενοι σε διαταγή εικονικού δικαιούχου, είτε διαμορφωμένοι κατά τρόπον ώστε η κατοχή να συνεπάγεται κυριότητα,
- μη πλήρεις τίτλοι (συμπεριλαμβανομένων επιταγών, γραμματίων και εντολών πληρωμής) υπογεγραμμένοι αλλά με παράλειψη του ονόματος του δικαιούχου,
- τα μετρητά, ήτοι χαρτονομίσματα και κέρματα που είναι σε κυκλοφορία ως μέσο συναλλαγής.

Ο χρυσός, τα πολύτιμα μέταλλα, οι πολύτιμοι λίθοι, οι τραπεζικές κάρτες (π.χ. κάρτες με αποθηκευμένη αξία ή προπληρωμένες κάρτες) καθώς και οι μάρκες καζίνου **δεν** θεωρούνται ρευστά διαθέσιμα.

Η δήλωση συνίσταται στη συμπλήρωση ενός εντύπου, το οποίο παρέχεται από τις αρμόδιες αρχές στο σημείο εισόδου ή εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εν συνεχεία υποβάλλεται ενυπόγραφο από τον ταξιδιώτη, θεωρημένο αντίγραφο του οποίου δύναται να ζητήσει.

Στον ακόλουθο υπερσύνδεσμο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/cash_controls/declaration_form/index_en.htm βρίσκεται αναρτημένο το έντυπο σε διάφορες γλώσσες της ΕΕ καθώς και σε 9 γλώσσες εκτός ΕΕ, όπως Τούρκικα, Αραβικά, Ρώσικα κλπ, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σημεία αναφοράς για την συμπλήρωση του ελληνικού εντύπου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή ανακριβούς ή ελλιπούς δήλωσης επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, άμεσα καταβλητέο, ίσο με το 25% του ποσού των μη δηλωθέντων ρευστών διαθεσίμων (Άρθρο 147 παρ. 8 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα Ν.2960/01 όπως συμπληρώθηκε με το Ν. 3610/2007 (Φ.Ε.Κ. Α 258/22-11-2007). Οι τελωνειακές αρχές δύνανται να δεσμεύσουν τα ρευστά διαθέσιμα με σκοπό την περαιτέρω έρευνα για να διαπιστωθεί αν αποτελούν προϊόν νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Επισημαίνουμε ότι τα παραπάνω αναφερόμενα ισχύουν για την είσοδο ή έξοδο φυσικού προσώπου από την ΕΕ. Σε περίπτωση που φυσικό πρόσωπο ταξιδεύει από χώρα της ΕΕ στην Ελλάδα ή αναχωρεί από την Ελλάδα για άλλη χώρα της ΕΕ, δεν υπάρχει υποχρέωση δήλωσης ρευστών διαθεσίμων στις τελωνειακές αρχές της χώρας μας.

